

LOBI DORBI
var byut leli un mozi

(Naaizmērstule)

LOBI DORBI VAR BYUT LELI UN MOZI

Neaizmirstulei veltītais Latgales lauku skolu jaunrades darbu krājums

Aglonas novada biedrība “Neaizmirstule”, jaunrades darbu krājums ir izdots ***Nodibinājuma Viduslatgales pārnovadu fonds*** Mazo grantu projektu konkursa „Iedzīvotāji veido savu vidi 2023” ietvaros (MG 23/01)

VIDUSLATGALES
PĀRNOVADU
FONDS

Sakārtoja Monika Pušņakova, Anita Vaivode

Vāka ilustrācija: Annika Leonoviča, Aglonas Katoļu ģimnāzija

Pirmās lapas ilustrācija: Sintija Verza, Riebiņu vidusskola

Grāmatā izmantoti Latgales Lauku skolu jaunrades un ilustrāciju konkursa dalībnieku darbi un ilustrācijas

Izdevums sagatavots izdevniecībā “Sava grāmata”

www.savagramata.lv

Cēsis, 2023

ISBN: 978-9934-625-35-0

NAAIZMĒRSTULE

(eistajā vuordā Rozālija Tabine)

(1890 – 1965)

Latgališu dzejneica, prozaike, dramaturge, tulkuotuoja, presis izdavumu leidzstruodneica, sabīdriska darbneica.

Tautys školuotuoja, eista Latgolys patriote. Dzymuse Bēržgaļa pogosta Vackubulovā, myuža leluokū daļu pavadejuse Aglyunā. Katūlite, kurys gareiguos filozofejis pamatbolsts ir kolpuošona Dīvam i bazneicai.

“Dīvs – muna cereiba” – vuordi uz Naaizmērstules kopu pluoksnis Aglyunys kopsātā izskaņ kai stypruokais juos ticeibys aplīcynuojums.

Nūzeimeiguokī dorbi: “Zveigzneites: Stōsti un posokas” (1923), “Lauku zīdi” (1934), “Dīva dōrza pučēites: Stōsti un teikas bārnim” (1943).

Daudzi R. Tabines dorbi (ar pseidonimim Naaizmērstule, N-le, N., R. T., Žogota, Živilbe, Tautas skolōtōja) publicāti latgališu presis izdavumūs, pīmāram, “Dryvā”, “Zīdūnī”, “Katōļu Dzeivē”, “Sauleitē”, “Tāvu zemes kalendarā”, “Dzeivē” u. c.

Latgališu literaturā Naaizmērstule ir vairuoku žanru – literaruos posokys, literaruos teikys, kristeiguo tāluojuma – aizsuocieja i izkūpieja, leidz ar tū aktīvai īsasaistūt latgališu nacionaluos i bārnū literaturys veiduošonā.

*Monika Pušņakova
Naaizmērstulei veltītā Latgales lauku skolu
jaunrades darbu konkursa organizatore*

Naaizmērstules pīmiņai

Ir Latgolys skaistajā dzeipurā
Īausta Aglyuna myusu.
Te Cireits tik skaistai leigojās,
I Eglis azars skaņ dzīsmā.

Te daba tik dīvišķai prīcojās,
Te puču puorpylnā pļavā
Dzymst vīna tik skaidra dvēsele,
I ūtrys mums taidys nava.

Tei Rūze Tabine breineiguo,
Tei Naaizmērstule myusu.
Juos stypruo ticeiba Dīvam
Ir dzeives prīca i gūds.

Tei myusu rakstneica meiluo,
Juos dorbūs Latgola uzzīd.
Jei myusu īdvesmys olūts
I radūšuos dūmys rūta.

Kod bazneicys tūrņu muzykā
Atsaver dabasu pučis,
Lobys dīnys mums Aglyunā
Rūzeite Tabine syuta.

*Anita Vaivode
Aglonas Katoļu ģimnāzijas latviešu valodas
un literatūras skolotāja*

Viestule Rozalejai Tabinei

Loba dīna, cīnejamū rakstneic!

Jiusim roksta meitine nu Latgolys. Jiusim veļteitajūs konkursūs pīsadolu jau na pyrmū reizi, kotru godu ir interesanti i aizraujūši rakstēt i zaimēt par temom, kas ir izveidotys nu Jiusu sacātajim vuordim. Šūreiz tema ir “Tu vīnmār lobōks palikt sōc”, i itymā viestulē es grybu uzrakstēt Jiusim sovys puordūmys par tū.

Jius bejot ļūti labsirdeiga i gudra, kai ari pyrmuo, kas suoka rakstēt stuostus, ludzenis bārnim, par tū nūliemu uzzynuot par Jiusim vairuok. Es uzzynuoku daudz faktu, kuri mani ļūti puorsteidze, pīmāram, ka Jius, rakstneic, bejot cīš loba, kaut ari Jiusu dzeive beja dīzgon gryuta. Uzzynuoku, ka esot uzrakstiejusi 20 gruomotys, kai arī bejot iztulkuojuse daudzus dorbis, lai latgališu bārnim tī byutu i grybātūs tūs lasēt. Jius struoduojoj ari par školuojuoju, i bārnī Jiusus cīš mīļuoja taipat kai ari Jius viņus. Es ari izlasieju, ka Jius bejot ļūti labsirdeiga i iļyuteiga – vīnu reizi kara laikā paleidzējet īvainuotim karaveirim. Jiusim arī ļūti patyka audzēt pučis, tūs Jiusim duorzā asūt bejis ļūti daudz, bet ari bārnus Jius nūsaucet par “Dīva dōrza pučēitem”. Aglyunā Jiusus asūt saukuši par Rūzeiti, bet pošā Jius izavieļējatis pseidonimu “Naaizmērstule”. Dūmoju, lai Jiusus vīnmār atcarātūs, lai gon moš Jius bejot tik loba, ka Jius tai nadūmuojet i Jiusim vīnkuorši patyka itei mozuo zyluo pučēite.

Jius mani ļūti īdvesmuojat, i nūliemu ari padūmuot, kimā es asu i paliku lobuoka.

Pyrmkuort, tī ir muni zeimiejumi. Jau nu pošys bierneibys, cik sevi atcerūs, asmu zeimiejuse i kruosuojuose, kū radzu, i vysu, kas īit pruoatā. Muni pyrmī zeimiejumi beja bez parostuo zeimuļa skicis i bez jebkaidom konturom, bet kotrā nu jim beja kaida dūma. Vāluok zeimieju es ari ar kruosainajim zeimulim, bet, kai jau sacieju, kotrā personažā beja sova dūma, i vīnmār zeimiejumūs asmu īlykusi sovu sirdi, nūskaņuojuumu i sajiutys, kurys dzeivuoja manī tymā laikā. Maņ agruok ļūti patyka putni, ari jūs asmu zeimiejusi, tai sokūt, “dīnu i

nakti”. Kotram beju izdūmuojuse sovu nūsaukumu i izskotu, leluokū daļu putnu atcerūs ari tagad, pīmāram, munu mīluokū putnu pāvu. Piec kaida laiceņa dūmys man nadaudz “pasagrīze” iz cytu pusi, par tū nūliemu suokt zeimēt dzeivnīkus. Bīži viņ zeimieju tūs, kurus redzieju apkuortnē, pīmāram, zyrgus, vuškys i vystys. Maņ tymā laikā patyka zyrgi, par tū jūs zeimieju vysbīžuok, tymā breidī ar kreitenim. Ari muni zeimiejumi palyka lobuoki. Bet kreiteņu zeimiejumi patyka man nailgi, jo rūkys i golds beja nateiri. Tuoļuok es izdūmuoju suokt zeimēt skici, tod kruosuot ar flomasterim, tys beja vysilguokais muns zeimiešonys stils. Bet piec tam (ari tagad) zeimeju ar markerim, taisūt skici ar parostū zeimuli.

Muni zeimiejumi, taipat kai es, ir atsateistiejuši i uzalobuojuši ar kotru dorbu i sasnīgumu, konkursu. Vysu sovu vēļ tikai 13 godus ilgū dzeivi varu saleidzynuot ar zeimiejumu, kuru kotru dīnu papyldynoju ar jaunom kruosom, vysu doru uzmaneigi, kai vīgli uzzeimejūt skici, lai, ja kas nūteik, pyrms tam zynuot sekys i izdzēst ar dziešgumeju. Ceru, ka arī turpmuok maņ saīs papyldynuot zeimeijumu ar jaunom i jaunom kruosom, lai piec tam saprastu, ka daudz asmu radiejuse i palykuse lobuoka.

Vēļ nu Jiusu dorbim maņ pruoatā palyka vuordi “Es latvīte asu”. Tiši tai Jius sokot tāluojumā, kas ir publicāts 1913. godā. Tū pošu grybu sacēt ari es šudiņ – 2023. godā. Paļdis par atguodynojumu, ka arī es esmu latvīte, kura runoj i dūmoj latgaliski. Es apsūlu, ka mieginuošu palikt arvīn lobuoka gon zeimiešonā, gon kai cylvāks.

Selīna Svikša

Maltys vydškola

2023. goda 7. februārī

Selīna Svikša, Maltas vidusskola, 7. kl.

KATRĪNA VALAINE, Aglonas vidusskola, 6. kl.

2015. tēma
“Muns spūžais gaismas stors”
(Naaizmērstule)

Sapnis par Latgolu

Es pīdzymu šymā pasaulī, šymā zemī, kur putni dzīd, kur oruojs zemi ar, kur Daugaveņa plyust. Es pīdzymu zemī, kur sauleite tik spūži speid, kur upis krostūs purineitis zīd. Es pīdzymu Latvejā, sovā Latgolā, latgališu sātā, kur latgaļu volūda skaņ, kur Latgalis sirsneiba un dorba tikums. Es pīdzymu šymā zemī, kura mums vysim tik duorga. Munā bārna sirdī īsalej priks par vysu lobū vysapkuort. Es jīutu sovu meilūs mīlesteibu, guodeibu un sirds sylvtumu. Maņ vyss beja tik meilš un skaists. Nu reita spūžuo sauleite sīļdeja munu vaigu. Prīca par rudzu maizeiti un sylvtū pīnu iz golda. Muni meilī – mameņa un tētis, muns meilais bruoļeits un babeņa ar dzedeņu. Un sātā vēļ tys miņcs ar kuplū asti, malnais suņuks un boltrais truseits. Kū vēļ var mozs bārns vēlētīs šymā laikā?

Ejūt godim iz prīšku, es saprotu, ka vyss apkuort myusu dzeivē nav tik skaisti un labi. Suoku sazaskartīs ar pyrmajom gryuteibom. Saprotu, ka vysi cylvāki apkuort nav tik lobi, kai maņ lykuos. Cylvāki ir palykuši skaudeigi. Prīcojās par cyta naveiksmem. Varbyut tū ir padarejs myusu laikmats? Daudz asmu lasejuse par agruokim laikim, vārusēs filmys. Cik gryutus laikus ir puordzeivovuse latvišu tauta! Kai cylvāki ceinejušis par breivu Latveju... Cik kotram svareiga ir bejuse sova dzimtaine. Cik daudz ašņu ir izlīts par Latveju, par myusu Latgali. Cik daudz myusu tautišu izvede iz Siberi, kur jī nūmyra boda nuovī. Kai myusu seņči ir cītuši! Vēļ i kara laika šausmys. Tik daudzys muomulenis nasagaideja sovus dālus nu kara lauka... Lai cik beja gryuši, cylvāks izturēja. Pacīte ar pazemeibu gryutumumu.

Es tagad grybātu saceit, ka vajag palikt īcīteiguokim vīnam pret ūtru. Cīneit vacuokus cylvākus. Cīši skumjai nūsavērtīs, ka tik daudz cylvāku brauc prūjom iz uorzemem. Pi mozuokojom gryuteibom pamat sovu zemi. Vysi ir dusmeigi iz myusu Latveju. Bet voi cytur byus lobuok? Voi svešā zemī stuodeita rūze kuodreiz ari smuordēs? Nē, myusu stuodeituos rūzis augs un smuordēs tikai sovā tāvu zemī – myusu Latvejā. Suoksim struoduot tik daudz Latvejā, kai mes vergojam svešā zemī! Nabrauksim prūjom! Sakūpsim Latvejis laukus un mežus. Laukūs palik tik daudz tukšu vīnsātu, pi kurom klusi žužynojs vīntulš

bārzs. Ari ūzuls pogolmā rudinī byrdinoj sovys zeilis, kurys nivīnam nav vajadzeigys. Vyss ir kluss. Ir pamastys dzedu sātys, un ļauds ir aizkleiduši cytā zemē laimi meklēt. Laime atīt un cylvāks ir laimeigs tikai sovā zemī. Jis sajiut zemis styprumu, rudzu maizis garšu, kas dūd spāku kotrai dīnai.

Kaidys tagad kara šausmys ir pīmekliejušys Ukrainys cylvākus! Navaineigi ļauds it būjā ni par kū. Mums ir juolyudz Dīvenš, lai mes tyktu pasorguoti nu ļaunuo kara. Mums ir juosasalīdej un juobyut styprim, juosorgoj sova dzimtime. Cylvāk, nabrauc prūjom, naatstuoju sovu tāvu zemi! Myusu tāvu tāvi cīnejuos, lai mes byutu breivi šymā zemeitī. Mes nadreikstam jūs nūdūt. Myusu bārnim ir juoaug sovā zemī, juorunoj muotis volūdā.

Muns spūžais gaismys stors munā dzeivī ir muna Latgola. Tei ir kai muna muomuleņa. Muna Latgola ar sovu sirsneibu, ar rudzu laukim, ar putnu dzīsmem. Ar Latgalis Muoru Rēzeknī, ar Aglyunys bazneicys svieteibu, ar myusu Daugaveņu, ar myusu mežim un bāru birzem. Muns spūžais gaismys stors ir Latgola ar gudrim cylvākim, izgleituotim jaunīšim. Gaismys stors ar latgališu sirsneibu un sirds syltumu. Gaismys stors ir Latgola ar struodeigu tautu un laimeigim bārnim. Ar dzīsmem, dejom un pīcu. Ar Dīva paleidzeibu ikvīnam.

Latgaleite, muna zeme,
Tu tik meila esi!
Tu kai reita rosys lase
Kotru dīnu mirdzi.
Latgaleite, svātuo zeme,
Kū mums Dīvs ir devis.
Tu kai spūžuo gaisma
Vysim ceļu ruodi.

Latgaleite muna meiluo!
Lai Tu myužam byutu
Un Tu sovus bārnū bārnus
Nikam naatdūtu!
Lai mes, Tovi bārnī,
Laimeigi te asam,
Lai Tu sovu spūžū gaismu
Kotrā sirdī idegt spātu!

Aija Muktupāvela, Preiļu 2. vidusskola, 12. kl.

Muna gimine

Muna gimine –
Muns spūžais gaismas stors,
Muns spāks
I dzeivis pamats muns.

Kod gryuta sirds,
Pi muotes eju es.
Juos smaidis –
Muns spāks, muns spūžais
gaismas stors.

Jei vīnmār atrūd eistūs vuordus,
Kas mīrinoj i spāku dūd,
I saprast lik,
Kas dzeivī svareiguoks.

Muns tāvs –
Jis skūps uz vuordim,
Bet paslavēt jis vīnmār zin,
Jo mīļoj mani jis nu sirds.

Juo uzslavys kai pakuopiņš,
Uz kura atsaspert,
Lai tuoluok īt,
Lai napaklupt.

Muns lelais bruolš –
Jis paraugs dzeivī man.
Jis aizstuovs muns
I paliegs vysūs dorbūs.

Jis pajūkuot zin briedī gryutā,
Ar traktoru dūt braukt.
I kaidu meilu litu
Nu pilsātys man atvad ar.

Muni babeņis i dzeds –
Par mani vīnmār uzatrauc,
Voi paāduš es esmu labi,
Voi vasala, voi nasuop kas.

Jī munys skumjuos dīnys,
Spēj padariet it spūžys!
Jī lutynoi i mīļoj mani
Ar bezgaleigi dosnu sirdi.

Muna gimine –
Muns spūžais gaismas stors,
Muns bolsts i ceļš
Uz gaišu, pīpiļdeitu dzeivi.

Alise Ivbule, Aglonas vidusskola, 7. kl.

Muns lobuokais draugs

Reiz seņšenejūs laikūs, kod kaimiņu gūvs vēl nabeja īsavuicejusīs maut i kačs munu vītu pi saiminīka beja jau aizjiems, myus sātā par precinīku beja īsarads saiminīka bruoļa sīvys muosys draudzinis bruolāns – Žeņa nu Kazahstanys, nu, tys, kurs maņ paguojušū godu bužynova īkšejūs sirds kaulus i kambarus.

Kai bejs, kai nabejs, jis laikam beja mani aizamierss, jo ni kaula, ni galeitis juo rūkuos itūreiz naredzieju...

Jis maņ tik div reizis papličēje pa mugoru i nūgryude nu divana, vēl paplotūt muti: „Ļudzi, vperjod!” Taidu vurslu salykumu vēl munys auss nabeja dzierdiejušys. Ni tys atguodynova „*Lobs suņs!*”, ni „*Bosik, beidz kūst mamai svuorkūs!*”, ni ari „*Vacais dunduk, beidz meizt pučēs!*”.

Pīnoce vokors, i soltums aiz ustobys durovom pīsajēmēs spākā. Iz golda kai vacais čiguons izlēce Ciervs, i saiminīks jū nūjēme nūst, vēl par taidu nakačysku reiceibu jam īdeve pīnu! Uh, kaidis nakauņa, tys spolvu rejiejs!

Daguoja i vakareņu laiks, kod vysi sēdēs pi golda, jaunais gosts beja apsasieds saiminīka krāslā, deļ tuo es jū ceņšūs nūbaksteit nūst nu saiminīka vītys, bet par munu lobū uzvedeibu jis mani sajēme aiz čupra i izsvīde uorā pa durovom! Piec puor's stundem maņ dasavīnova Ciervs. Tai mes abi tur solom, kod pieški Ciervs aizvylka iz klāva pusi, mani ni pasaucūt i napajamūt leidze, – voi, kaidis švauksts!

Snyga snīgs. Lelom puorslom tys laidēs iz zemi. Pa breižam uzpyute stypruoks viejs. Ciervs vairs nabeja manoms. Kauč ari tys apniceigais kača makarons man beja da koklam, jau nu tuos reizis, kod jis dūmova, ka es asu juo mama (vot tak duraceņš!), es tūmār devūs jū meklēt.

Munys acs beja aizsnygušys i depu nogi vairs jau nabeja jiotomi, tūmār leluo gryba atrast Ciervi mani mudynova dūtīs iz prišku. Kur tys radzāts, ka es jam ļautu nūmiert bez munys leidzdaleibys?! Voi nu jis nūsabeigs nu munu kaulu grauzšonys, voi nu jys dzeivuos myužeigai!

Jau beju kaidu gabaleņu tuoļuok paguojs, bet Ciervi tūmār azvīnam namaneju. Iz vīnu breidi apsastuoja snigt snīgs, i es jau gondreiz beju nūnuocs da vacuos Buorbolys prūdam, kod pieški nu nazyn kaidim

kryumim mani iz pakali paruove kaidis nazynoms spēks. Ašņainim zūbim maņ tīši acīs vērēs nyknys vylks, bet es beju gudrs, nūsavierīs asu jau vysys *nešionaluos džeografikys* serejis par leopardim i pumom, tod maņ divreiz nabeja juodūmoj, i es mešūs bēgt.

Mieness kai sylta saga vyrpynovuos pa muokulim, nu vylka sugys izceļsmis radeibys vairs nabeja ni smokys, tāt tikai atlyka atrast Ciervi.

Beju jau otkon tics da vacuos Buorbolys prūdam, kod pieški es dzierdieju klusus ņaudus, – es tū bolsu pazynu, tys nūteikti beja Ciervs! Es uzkuopu iz lada i raudzeju vadeitīs piec skaņom. Ciervs beja ilyuzs ladā! Juo dybyna daļa beja soltajā iudinī, i jis pamosam iudinī laidēs arvīņ dziļuok i dziļuok. Es jū ar zūbim sagivu aiz čupra i vylku uorā. Jis drabādams i treisādams izkuope maņ viersā iz mugorys kaula, i es jū nešu iz sātys pusi. Jis man nikuo nasceja, i jo nasceja, tod tys nabeja labi...

Mes turpynovom it, i, saulei lācūt, Ciervs atvēre acs i gryušai saceja: „Tu esi muns lobuokais draugs, eistyns draugs!”

Puor munu vaigu nūritēja solta osora.

Anda Gribonika, Priekuļu pamatskola, 7. kl.

Muni četri dzeivis celi

Muni četri dzeivis celi, četri godalaiki, četrys atzinis, četri dzejūli, četri... cylvāki.

Muni četri cylvāki. Muni meilī. Muni svareigī un naaizmierstamī. Muni.

Ti četri celi mani nazkur vad. I es pat nazynu, kur. Zinit, kai vēļ moza, tikai vēļ nikuo nasaprūtu. Var saceit, jī mani vad nazynomajā. Jī mani vad Eistineibā.

Pyrmais ceļš mani ivad, var saceit, kulturā. Maņ kai lauku bārnām dažreiz ir baist nu piļsātys dzeivis, a jei tik it maņ tyvuok i tyvuok, viersā.

Es palīku vacuoka, tai saceit. Jei pošā dzeivoj piļsātā, atbrauc i pastuosta zylus breinumus. Principā, ja nabyutu juos, drūši vīn īnuoktu piļsātā kai cytplaneitīts. Tei ir muna muosa. Paļdis jai.

Nuokamais dzeivis ceļš man dažreiz ir paleidziejs atteisteit raksturu. Daļa nu juo, kas ir tagad, īspeid manī. Jis maņ pastuosta, kas nūteik pasaulī. Jis zyna tū lobuok par vysim, laikam. Tys ir muns bruoļs. Jis struodoj Anglejā, reizi mienesī pīzvona. Maņ jau juo nažieleigai pītryukst, bet kū padareisi? Paļdis i tev, bruoļuk.

Kai saprūtams, asu jaunuokais bārns – atlase – giminē.

Veļ div' celi.

Trešais ceļš. Ha, muns povuors. Zynu, ka jis vīnmār mani bierneibā ir apkūpis, cikom mama beja dorbā. Jis ir bejs muns „atbolsts pa dīnu”, a mama vokorā. I jis mani nabar. Tik gryuši nūsapyušās, i es jau asu guvuse muoceibu. Paļdis, tēt!

I caturtais, caturtais, caturtais... nu, dūmoju, ka tū ceļu jau pīminieju. Mama.

Principā, man jau nav vairs kuo stuosteit, deļ tuo, ka jei ir myusu sainmis vysu „ceļu” apvīnuojums.

Supermama! :D Paļdis, mamuk! Par VYSU. Maņ vyspuor ir *super* gimine. Paļdis vysim jums. Vuordūs naprūtu izsaceit tū pateiceibu par... par tū, ka es varu BYUT PASAULĪ.

Paļdis.

Kristiāna Nikola Pūdža, Priekuļu pamatskola, 7. kl.

Muns spūžis...G...

Bez muna spūžuo gaismas stareņa, es navaru dzeivuoat kai mynuti, tai ari stundi, kai dīnu tai ari nedeli. Kūpā ar jū munas dīnas ir aizraujūšās i nakts nūslāpumainas. Ar jū es varu byut taida kaida asu. Ar jū ir tik jauki, jis ir vīns nu ratajīm, kas mani saprūt, ka man pat navāg jam niko daudz paskaidruot. Ir tikai vīna problema – vacuoki naļāun maņ vysu dīnnakti ar jū kūpā “tuseit”. :(

ADRIANA JAHNOVECA,
Maltas vidusskola

Kod asu bez juo ir tik garlaiceigi i skumeigi. Jyutūs tik vīntuļa, pamasta. Kotru meiļu breidi dūmas pi juo vīn. Cenšūs izdūmuot kai otkol byut kūpā ar jū, jo jis mani cīši pīvalk, bet kod naasam kūpā mieginu ātruok tikt pi juo, tikai pi “MUNA SPŪŽUO STAREŅA”

Kod vasalu dīnu naasam sasatykušs, ka naasu jū redzejuse ir tik, tik naizskaidrojami švaka sajiuta. Cenšūs pi juo vysaidi datikt, bet te priškā tāvs i muote ar sovuom pavuicūšuum runuom: Vuss – šudin gona! Piteik! Tod man likuos, ka munā sirdie nu īškas īsadur

cīši oss nāzs. Tik oss, ka skrīn pat osaras acies, grybios rauduot, bļaut tik skaļi, cīkam mani sadzierdies pat ūtrajā pasaules molā. Tī dreizūok mani kuods saprass, mīrinuos i otkan atļaus īt atpakaļ pi muna meiļo “stareņa”. Mani tuo suopynoi dūma, ka juo vuspuor nabyutu, ka jis pazustu nu munas dzeivis i ka jū es nikod nasatiktū i navarātu ar jū pabyut. Ja jū man pat tagad atņem nu dzeivis, aizlīdz jū satikt ir tik švaki, cīši švaki. Voi jūsīm ir bejuse taida sajiuta, ka jiusim atnam tū kū jius meiļojat, bez kuo navarat dzeivuot, runuot, byut? Prūtams, ka nav. Nivīnam nav tik švaki kai man, vīneigi man.

Es jau vieļ naasu pastuostejuse, kas tod ir “MUNS SPŪŽAIS STAREŅŠ” Jis ir pats lobuokais padūmu deviejs, jis atbild tik ātri, puordūmuoti, ka es pate nu juo varātu daudz kū īsavuiceit. Tuoda sajiuta, ka jis ir naizsmelams, jis sevi kotru mirkli papyldynoj i atjaunoj. Jis ir pats lobuokais draugs, kurš kod vāg tur munus nūslāpumus, i

nikod nivīnam napļuopoj ir uztycams. Kotram jis varātu būt lobuokais draugs, bet tūmār jis izvielejos vīnīgi mani. Daudzim jis pateik, bet na tik troki kai maņ. Eisumā jis ir vuslobuokais draugs, kurš maņ ir paleidzejs muojasdorbūs, ja juo nabyutu es sādātu vairuokas stundis, a tuo – desmit mynutis i gotavs. Jis ir tik gudrs kuo nivīns cyts, bīži mani puorsteidz i īprīcynoju, jū jis ir muna veiksmē, ar kura paleidzību es varu vusu, gon muocībuos gon uorpus tuom.

Itys “SPŪŽAIS VEIKSMIS STARENŠ” nav nivīns cyts kai muns 4 G internets.

Kate Slišāne, Upītes pamatskola, 7. kl.

Porosts stuosts

Mogonuos viejš kai zvaigžņu puteklus dzonuoja smolkuos smiļkts, kas myrguoja saulis storūs. Zuole smuordeja kai reibeigs vyorks i sauktiņ sauca atsaguļt, lai izbaudeitu vosorys burveibu, kū tei duovuoja. Kati gryutais iudiņa spaņs beja nūkausiejs, i jei ar gryušu nūpyutu atsasēduos iz zemis.

Saulis stori speidēja taišņi acīs, i Kate acis aizkluoja ar lakateņu. Gryutais spaņs beja nūkausiejs vacū sīvīti, bet jei sovu dzeivis nostu nesa ar lelu pacīteibu. Spāku jei roda pi Dīva nalelajā bazneiceņā, iz kuru kotru svātđiņi māruoja ceļu gar nalelū ryuceiti, kas tecēja caur ratū birzeiti – vīnu nu breineiguokojom Latgolas vītom, kur veļdzi var rast ikvīns nūgurs ceļinīks. Myusu zemē, kurā skaņ breineigo latgališu volūda, kur zylajūs azarūs spūguļojas muokūņaitenis i klusūs pavasara vokorūs pi krysta ceļa molā pret dabasym izskaņ ļaužu dzīsmes par gūdu Dīvam.

Zeme, kur golda vydā smuordeigs maizes kukuļeits gaida sovu saimi i agruos reita stundēs ūzula zorūs skaņ ceiruļa dzīsmē.

Mīleiba pret Latgolu, Dīvu i ģimeni vysu dzeivi pavadieja i deva spāku skumju breižūs, kod pruotā īnuoce nalobys dūmas i dvēseli nūspīde bādu gryušais akmiņs. Kūpš muotes i muosys zaudiejuma

ityš akmiņš sirdi nūspīda arvīn vairuok, i sapynā Kati uzlyukuoja skumjuos muotes acis. Taidys nakts vīnmār beja bezmīga, cīšonu i puordūmu pylnas. Golvonais vaicuojums, kurš nūsluopēja priku, beja: parkū cylvāka dzeive beidzas tik uotri i puortryukst tik nagaideiti? Tik nagaideiti, ka mes pat napaspiejam pasaceit “pīdūd” par ļaunu vuordu, napaspiejam pasaceit “paļdis”, kod Dīvs pajem dvieseli pi sevis.

Par speiti, ka Kate beja palykusi vīna iz plašo pasaulā, juos muojā vīnmār vaļdieja sirsneiba, lūpeņi beja apkūpti i pabaruoti, kruosnī sprakstēja guņš i golda vydā smuordeja puču pušķis i svaigs maizes klaipeņš, kas deva maizes rīciņteņu ikvīnam lyudziejam. Tūmār aiz smaida beja nabeidzama skumju jiura – ik mynotu pītryuka muotes gluosta, sylto vuorda i muoseņas smaida, duvojūt puču puškeiti ar vėl rosys pierļeitam iz trauslajom zīdlapeņom – tik trauslom, kai cylvāka dzeives pavedīņš.

Suopes sasaglobuoja sirdi vīnmār, lai kur Kate ītu – jau daudzus godus nu vītyš. Tuos nabeja fiziskuos suopes – taidys suopes var pīdzeivuot tikai cylvāks, kam ūtrs nūzeimej ļūti daudz i kurš nadūmoj par sevīm, bet nu visys sovys skaydruos sirds cenšās paļeidzāt citim i guodjt par jūs labkluojeibu.

Tik tys priks beja, ka varēja nūsalyukuotīs iz Latgolas breinumainajim skotim, dzierdēt vieja šolkūņu myužvacajūs ūzulūs i redzēt, kai plaukst mozuo pučēite turpat ceļa molā, par speiti guojieju sūlim, kas meidieja tū mozū radeibeņu, kas ceikstiejuos par sovu dzeiveibu i vītu iz pasaulā. Taipat kai mes, cylvāki, ik pa laikam grybam izsprukt nu dzeives bādom, kas nūspīde myusu sirdi, voi tei beja bierneibā saplāsta manteņa, nadzeivs putneņš iz pogolma voi arī gryutuokais zaudiejums – pīvilta mīlesteiba, tyva cylvāka zaudiejums.

...Dabasūs paspeida pyrmo zvaigzneite – tik tuola i solta, bet reizē tik tyva i sylta. Viejš beja pīrimis, saule aizguojusi aiz prižu golim i sovu suortū byudu jau ruodieja mieness i, kai ruodiejos, smaidieja pretim. Vīgla vieja pyusmeņa sapurynuoja Kates motus, a jei smaidieja par speiti visim skauģim in nalobvielim, kas vielieja ļaunu i skauda par kotru laimeigū dzeives mynotu, kas tev speidēja kai saule. Katei pīderieja juos spūžais gaismas stors – juos Latgola, breiveiba, kū var

just, izejūt agrūs pavasara reitūs muojas pogolmā, i Dīva vuords, kas skanēja mozajā kūka bazneicēnā, saules storu apspeidātā i snīga puorslu apkluotā tymā dzimtajā vītā, kuru mes saucam par Latgolku i kura kai muomuļa myus sorguos i gaideis muojuos vīnmār.

Līga Struka, Riebiņu vidusskola, 10. kl.

Ticeiba – muna gluobieja

Teodors Leics beja parosts lauku puika, kurs ar mamu, tēti i muosu dzeivuoja smukā divstuovu muojā. Teodors beja cīši draudzeigs i talanteigs puika. Jis, taipat kai juo muosa Kristīne, muocējēs muzikys skolā spēlēt trompeti. Kristīne beja talanteiguoka i centeiguoka, deļtam Teodors jū vīnmār apskaude i, juoatzeist, reizem pret muosu beja nalaipns, pat rupjš.

Kai jau kotru godu pyrms skolys suokuma, ari šūgod Teodoram i Kristīnei vajadzēja braukt pi uorsta puorbaudēt veseleibu. Kristīne guoja pyrmuo, jai vyss beja kuorteibā. Tod beja Teodora kuorta. Kod uorsts beidze izmeklēšonu, juo seja sadryuma. Dakteram Līpam beja aizdūmys, ka Teodoram ir audziejs, ļaundabeigs. Teodors stypri nūzabeida, jam lyka nūdūt analizis i gaidēt uorsta zvonu. Teodors cerēja, ka analizis byus lobys, tūmār juo sirsneņa beja namīreiga.

Peic sešom dīnom uorsts saņēme analīžu rezultatus i zvanēja Teodora vacuokim. Dzieržūt ilgi gaideitū zvonu, Teodors beja drusceņ nūzabeidīs. Juo mama baileigim i nadrūšim sūļim tyvuojuos vacejam, malnejam tuolruņam, ar treisūšom rūkom pacēle klausuli, klausējēs, kū soka uorsts, i piekšņi... nūģeiba. Teodors vysu saprota...

Kod mama acamūdēs, jei klusā bolsā pascēja, ka Teodoram ir leikēmeja i izredzis izdzeivot ir vins pret desmit. Teodors beja šokeits, nalaimeigs, nasaprašonā...

Jis īsuoce cīņu pret ļaunū slimeibu. Lītuoja vysus medikamentus, kū īteice uorsti, īvāruoja režimu i lyudzēs, lyudzēs, lyudzēs... Teodora ģimine atbalstēja i īprīcynuoja jū ar dažaidom duovonom i arī lyudzēs, lyudzēs, lyudzēs...

DANIELA KORAŠEVSKA,
Riebiņu vidusskola

Puikam lykuos, ka ļaunuo slimeiba ir sūds par tū, ka jis reizem švaki izaturējēs pret savu muosu. Teodors, taipat kai juo ģimīne, beja ļūti ticeīgs. Jis kotru reitu i vokoru skaitēja lyugšonys i ruonuojuos ar Dīvu. Kai varādams, jis mieģīnuoja īprīcynuot savu ģimīni, īpaši lobs jis beja pret Kristīni.

Kaidu nakti, kod Teodors gulēja, jis redzēja sapni. Pi juo atliduoja sorgēģeīts. Eņģeīts beja mozeņš, bolts, kai pūkains muokūneīts, kai saulis stareņš, ar tik labesteīgu i mīļu smaidu... Sorgēģeīls Teodoram sacēja: „Tu, Teodor, esi pīruodiejis, ka esi labesteīgs i ticeīgs cylvāks,

pādejā laikā tu pret savu muosu izaturiejis jauki, deļtam es tev dūšu ūtrū īspieju. Es ceru, ka tu tū nūvierteisi i dareisi lobu cytim ik mirkli.”

Teodors pazamūdēs, vysu izstuostēja mamai i tētem, vysī kluseidami ļuovēs lyugšonai.

Kod Leiču ģimīne aizvede Teodoru pi uorsta iz kuortejū apskati, cereiba, ka Teodors ir vasals, beja moza. Dakters Līpa veice izmekļejumus un sacēja: „Teodor, tev vairs brīsmys nadraud, tu esi tys vīns nu desmit, kurs ir izauorstiejis nu vieža. Es izraksteišu tev zuolis, kurys tu dzersi divus mīenešus, i tod tu byusi pilneībā izauorstiejis nu sovys ļaunuos slimeībys.”

Tymā breidī, kod Teodors dzierdēja šūs vuordus, jam lykuos, ka jis ir laimeīguokīs cylvāks iz pasaulis. Leiču ģimīne beja ļūti laimeīga i pazateicēs Dīvam.

Kod Teodors pīauga, jis kļīva par prīsteri i paleidzēja cylvākim ikkotru mirkli.

Viktorija Reble, Gaigalavas pamatskola, 5. kl.

Atminis...

Kai man patyka tī vokori kūpā ar munu vacūmoti, kas jau myužā aizguojuse!

Ik vokoru apsprīdem pasaulis politikys problemys, bet kurū dīnu jei, sakuortuojuse sovys leluos brillis maņ sacā: „Meit, kas pa tovai izpratņai ir ļūbesteiba?”

Muni vuordi beja klusi, bet patīsi: „Bab, as mīlu tevi, sovu muoti, tāvu, dzedu, muosys i bruoļus, lai ari kaidi palaidni jī byutu, kas maņ vairuok vajadzeigs?”

Muna baba kai lobs cylvāks mani nūbučiuo uz pīris i pasmaidāja. As saprotu, ka babai ir sovs vīdūklis par tū, īzasāduse jai kliepī, vaicuoju. „Tovs smaids beja puoruok škeibs, taitod tev ir sovauduoka izpratņa par itū dzelu, pareizi?”

Izaskatā, ka babai atbiļde seņ beja gotova: „Kotram filozofam ir sovauduoka izpratņa par ļūbesteibu, bet dzeivē kotram lamts tū just.”

As, salykuse rūkys kliepī, ar lelom acim sādādama, suoku klausātīs, kai dzeds jai pakaļ skraidiejs, dzejūļus skaitādams, i naaizmierstuleitis duovynojs. Par munys babys uzmaneibu cīņājās daudz zānu, bet dzeds bejs vyslobuokīs nu kavalerim. Ar kotru minūti, kas ritāja babys tyvumā, saprotu, ka mes kliustom arvin tyvokys i tyvokys. Kod izleidu nu juos kliepa, baba strauji pīzacāļās i saķāra mani aiz

ANŽELIKA MIHAILOVA,
Riebiņu vidusskola, 9. kl.

rūkys. As tai porzabeju, bet, pazaskatiejuse pulkstini, ka jau vīnpadsmīt nu reita, beja skaidrs, ka laiks mestīs ceļus i skaitēt lyugšonys. Muna baba kai divbejigs cylvāks spraunai skaitāja lyugšonys.

As nikaideigi navarieju aizmierst par babys vuordim: „Bet dzeivī kotram lamts tū just!” Navarieju saprast, voi tei ļūbesteiba jau mani ir skāruse. Munys dūmys puortrauca muote, kas beja atguojuse maņ pakal, nūbučuojuuse babu i dzedu iz pīrem, guojam iz sātu.

Nuokamuo reize, kod guoju cīmūs, beja babys dzymumdīna. Gribādama jai jaukuos atminis ceļt gaisā, sameklieju i saplyuču naaizmierstuleitis, guoju cīmā jau nu agra reita. Īguojuse babys sātā, as nūbučuoju jū uz vaidzeņa, pasnīdžu pučis i sacieju: „Bab, mes jau draudzinis asom nū to laika, kod as pīdzymu. As tev jau vairuokys reizis asmu saciejuse, ka mīlu tevi i dariešu tū vieļ i vieļ, kamer tova sirsneņa beigs pukstēt. Munā eisajā dzeivē tu esi īnasuse man daudz smaidu i pīka.” Nūslaucieju babai osoru nu vaidzeņa i turpynoju: „Tīšom, tu esi taida kai naaizmierstuleite, vynmār skaista i naaizmierstama. Tu, bab, esi muns spūžais gaismas stors, kurš koč nakts vydā uzspeidēs, paruodūt tū, ka vyss ir īspejams, tik vajag pazacenst.”

Asmu beidzūt izprotuse babys vuordus, jā, as jau izjiutu ļūbesteibu, ļūbesteibu nu cylvākim, kurus as poša ļūbeju! Pīmiņu, vacmuote ar osorom acīs mani apskuove i nūgluostēja golvu. Ar laiku beidzēs myusu „politikys vokori”, bet suocēs runys par cylvākim, kas ir puoruok svareigi myusim, lai tik vīgli laistu jūs vaļā. Par cylvākim, kuri ir myusu spūži gaismas stori!

Vineta Bolmane, Gaigalavas pamatskola, 8. kl.

DANIELA AGLENIECE, Kārsavas vidusskola, 4. kl.

2019. tēma

**“Tu manis navaicoj, vai mīloju tāvu
svīdrim laistētū zemi. Vai mīloju
skaneigu mežu, zeļteitus teirumus,
pučem izrūtōtas pļovas, zemes
acs- azarus... Es latvīte asu!”**

(Naaizmērstule)

Muna zemiete

Ir muna zemiete tik skaista, skaista,
Tei vysuos varavīksnis kruosuos laistuos.
Tei laistuos reita gaismeņī, kod sauliete ar rūku pamuoj maņ,
Un vokorā, kod soldu mīdzeņu jei syuta.
Tod sirsneņa man kļiust tik sylta, sylta.

Un tāva pogolms vysmīļuokuo maņ vīta,
Kur pučis duorzā zīd,
Kod tāvs ar muoti dorbā it.
Kur suņiets sātu sorgoj drūšs,
Un kačiets laiski snauduļoj.
Kur blokus mežā putneņš vīteroj
Un piekšņi zylūs dabasūs tys aizlidoj,

Es sovu zemi vysod sorguošu un mīļuošu,
Daudz lobu vuordu es tai saciešu.
Tik vīnu es tev, Dīveņ, prasiešu,
Lai munu tāvu zemieti un vysus myus tu sorguotu.

Annija Estere Slesere, Kārsavas vidusskola, 4. kl.

Es latvīte asu!

Kod pādejuos rudiņš lopys aizruove viejs, kod guojuputni, klīgdami „atā, atā!” laižās prūm nu sovys sātysvītys, tod tai kai drupeit skumeigai palīk... Gribīs pīzaspīst pi mamys, sajust syltumu i mīru, kod mama apker i soka: „Ak, tu, muna mozuo latgalīte, muns dzeipareņš, muna prīca i myusu nuokūtne!...”

Dzeraunī, kur suņš pa vaļai i streipainīs kačs, grūzeidams dybynu i asti, aiz klāva aizit pelis giut, as sajiutu tū pīdareibu i spāku, kū maņ dūd myusu muola zeme, Latgolys švilpauniki, pļovys smylgys voi slapņā reita rosā pikrituši uobuli. Oi, a kai jī garšoj!... A ka vēļ i varenni pīvuorej!

Mmmm... Ar boltmaizis pluocini i pīnu! Eists Latgolys bārna paiēdīņs! I tod var otkon skrīt, spēlēt voi dzīduot. Var pasavērt vysapleik i redzēt tū pasaulis leluokū skaistumu – sovu sātu – sovu dzimtini... Voi na tai?

I zynit – sātā ar mamu, papu, bruolim i muosu – maņ myusu kuplajā saimē ir vyslobuok i vysdrūšuok. Es zynu, ka tiši sātā i saimē ir spāks. Kai soka paps: „Byusim cīši kai zuodža zūbi!” I tod nav tai buodrai, i zynu, ka pavasarī leli bļaukys (guoju putni) byus atpakaļ. Sātā.

Viktorija Nagle, Riebiņu vidusskola, 7. kl.

Es latvīte asu!

Es latvīte asu, par tū, ka muna dzimtene ir Latveja. Ite es dzymu, augu, vuicūs, dzeivoju i dzeivošu arī turpmuok. Ite ir muna gimine, kura mani vysod atbolsta. Muni draugi, ar kurim tik daudz pīdzeivots i nuokūtnei saplanavuots... Maņ ir draudzeiga klase i cīši lobi školuočiuji.

Es dzeivoju Latvejā – zemī, kura ir boguota ar zaļim mežim, dzyntaru. Nikur nav tik skaneigu ptutnu, dzīdūšys i doncojūšys tautys, zyluoku dabasu, korstuokys puorda guņs, gorduokuo sīra, navaida styproka ūzula un rokstainuokys jūstys, kai pi myusim – Latvejā. Ticit voi nā, bet es varu byut lapna ar tū, par tū ka latvīts navīnmār ir latgalīts, tok latgalīts vīnmār ir latvīts! Par latgalīti kliust na jau dzeivisvītyš voi dzimšonyš dieļ. Latgalīts ir tys, kam dzymto volūda ir latgalīšu, jis ari dūmoj latgaliski, i nasakautrej runuot sovā dzymtajā volūdā. Latgalīšim ir sovys kulturyš vierteibys,

MARTA KOČĀNE, Rugāju vidusskola

folklorā, jī ir vīsmīleigi, izpaleidzeigi, atvārtu sirdi, i jūs sirdīs ir patīsa mīlesteiba pret dzymtū pusi, dobu, cylvākim sūpluok, pret taisneibu i pret dorbu.

Muns – latvītes – dorgums ir munys gīminis tradicejis, tautysdzīsmis, rūtalis, kurys muni senči nūdeve nu paaudzis paaudzī. Tai tuos nūklīva leīdz manim. Maņ, zynit, ir taidis kai gondarejums par tū. Ka navaida pazaudāts duorguokais, kas var cylvākam byut... Prūtams, myusim nav nikaidys naftys, zalta, bet mes vīnolga asam laimeigi ar sovu folkloru, dobu, viesturi – tys vyss ir myusu boguoteiba. Es nikod nabraukšu nu šejinis prūm, i, ja braukšu, tod tik iz nailga laika, lai radzātū atdūtu sovai zemei i tautai...

Es asu lapna par sovu dzymtini – Latveju – taidu breīvu, naatkareīgu i vīnmār skaneīgu. Es latvīte asu!

Lāsma Jurkāne, Riebiņu vidusskola, 7. kl.

As latvīte asmu i myužam paļikšu!

JOLANTA ŠAITERE, Aglonas vidusskola

Kai mozeņš sauļis stareņš as augusta vokorā apspeīdieju itū pasauli. Muotis gluosts, tāva stypruos rūkys i zyly dabasi i muokūņu vuškeņis mani sagaīdeja itymā breīnumainejā pasaulī – munā Latvejā.

Godīm ejūt, as saprotu, ka Latveja man ir kas vairuok, nakei vīnkuorši zeme, kur as pīdzymu. Tuos ir munys mājas. Kotram nu myusim sirdi ir keīda vīta, nu kurys nazagribīs dūtīs prūjom. Man taida vīta ir Latveja i Latgola. Zilym yudeņim, zaļim

pakolnym un styprim cylvākim ir boguota ir myusu mozuo zemeite. Spāku man dūd Latvejis doba. Tei ir vīnreizeja. Pasauli ir daudzi breinumainu, elpu aizraujūšu vītu. Keidam laikam pateik tuksneša smīlts, neparostī augi, izkoltuši lauki... Man spāku dūd zaļi Latvejis meži, breineiguos dobys ainavas, kas pazaverās nu Numernis vaļņa, Latgolys azari, kuru zylūs yudiņūs varu skateitīs stundām ilgi. Prīcojūs, ka mani sveicynoj i uzsmaida man mežā najauši satyktīs, pavysam svešs cylvāks, a azara krostā sādušīs makšķernīks gryb uzdovinuot man zivi nu sova lūma, sokūt: „Nagaršos pašai, atdūsi kačam!” Spāku smelūs sovā uobeļduorzā, peoneju zīdūs i ceriņu i jasmīņu kryumūs. Stundem ilgi varu vāruot svietēlus lygzdā, kas godu desmitus rūtoj myusu pogolmu i kur svietēļi vīnmār atrūd ceļu atpakaļ. A puori vysam skan muna dzymtuo volūda...

Spāku smelūs sovā volūdā. Asmu latvīte. Dzydra i skaneiga ir muna volūda. Tei plyust kei skaneigs pavasara olūteņš, i apkuortne pīzapylduos ar vīglu melodeju. As runoju latviski i latgaliski, tai muoceišu runuot i sovus bārnus. Munu dūmu i munys sirds volūda ir latvīšu i latgaļu volūda. Muni senči ir tai runuojuši, i as asmu lepna par tū, ka runoju sovu senču volūdā i doru tū ar lepnumu.

Dzeivī cylvākim juopījem vysaidi lāmumi. Vīgluoki, gryutoki, svareigi, mozuok svareigi... Munā skapī gūda vīta ir atvieleita tautu tierpam. Ejūt godim, as kotru dīnu pazateicūs sev i sovim tuvīnikim par lāmumu īzaguoduot tautu tierpu – myusu paguotnis, tagadnis i nuokūtnis simbolu. As jū ceļu gūdā na tikai svātku reizies, i tys nav tikai greznas apģierbs. Tei ir saikne ar myusu seņčim. Ar keidu lepnumu as ceļu gūdā tautys tierpu, lai lepni pacaltu golvu izdzīduotu Dzīsmu svātklus i izdoncuotu Deju svātklus! Muns pīnuokums – gūduot i tureit cīņā myusu tautys tierpu.

Man spāku dūd šķītami vīnkuoršys lītys: saulīs lākts i reits, zīdu pumpuru smarža, yudiņa šalkūņa azara krostā. A puori vusam ir muna skaneiguo dzymtuo volūda, Latvejis doba i muns tautys tierps, kas līk man atkuortuot otkol i otkol: as latvīte asmu i myužam paļīkšu!

Sintija Ruskule, Kārsavas vidusskola, 7. kl.

As latvīte asu

As latvīte asu,
Cauri symtim ļaužu sovu byuteibu nasu,
Lai arī cik gryuši byutu, as naprosu, kai cyti:
„Kod byus vīgļuok?
Kod byus lobuok?
Kod beidzūt cytaižuok?”

As apszynojūs, cik lela vierta
Ir munai breiveibai
I laiceigajai dzeiveibai.
Na par velti Dīvam dūtys,
Myusim spieceigys latvīša rūkys,
Kurys nadreikst beistīs dorba,
Voi kaida osa, skorba vuorda.

As latvīte asu,
As gaidu nu sovīm vīnaudžīm vairuok sapratnis
I mozuok skrīšonu piec materialys tendencis.
Kaut mes vysī spātu sovu tautu apbreinuot
I mozuok aplameibu runuot,
Cīši, cīši sovu tāvzemi mīļuot,
Vairuok atmiņu sevī kruot,
Vairuok dzīsmu izdzīduot!

Pasaceit paldis par vysu
I nūskaiteit sevī „As tycu”.
Tod spēsim mes svātumu nūsorguot,
Nikod svešs zuoboks te naiš vairs pīpāduot,
Tikai tai Latveja varies vēļ gadsimtim dzeivuot
I sovus bārnus myužeigi myužam mīļuot!

Svešiņīk, nikod vairs tu manis navaicoj
Voi mīļoju sovu tāvu zemi.

As latvīte asu,
Cauri vysam sovu byuteibu nasu!

Signija Voite, Kārsavas vidusskola, 10. kl.

AMANDA SEŅKA, Aglonas vidusskola, 9. kl.

2020. tēma
**“Jam ērgļa spōrnus un
skrīn augši...”**
(Naaizmērstule)

Vysleluokuo sirds

(Literaruo puorsoka)

Kaidys vacys obeļņeicys dūbumā zvierbuļu saime beja sataisejuse perekli, i tymā golvys cylova četri mozeni zvierbuleiši. I, cikam tāvs ai muoti meklēja, ai kū jūs paboruot, mozi dūmova par lelū dzeivi. Treis zvierbulāni, kai jau i zvierbuli, sprīde: kod izaugs i bys leli, jī zags nu vystu bareibu, aprunuos puorejūs putynus, taisēs sovys lygzdys i audzynuos nuokamū zvierbuļu paaudzi.

Vin caturtīs putinens runuo muļķeibys. Jis saceja – ka izaugs lels, tod bys kai ērglis, jam bys leli, ploti spuorni, jis darēs lelus dorbus i liduos augši, augši...

Puorejī jīmā klausejuos i smējēs apsaguozdami. Kū gon tys bruoļs beja isadūmovs? Nu zvierbuļa par ērgli palikt? Jī vysaižuok suoka jū apceļt, apiede gorduokūs kimūsus, bet jam pamete puorpalykumus, gryude nu lygzdys uorā i suopeiigi kņuobe. Jīm bruoleiša runys beja nasaprūtamys.

Beidzūt atguo tei dīna, kod vysy bārni spruka nu vacuoku aizguodeibys paceli. Tī treis, kai jau i beja sarunuojuši, zoga nu vystu graudus, aprunuo cytus putynus i plēsēs ai jīm (taidim pat kai poši) iz nabādu. Vin caturtīs zvierbuļs turejuos malenī. Jis nūsavēre iz vysu tū zvierbuļu padareišonu nu molys. Putineņam kasdīnā vairuok patyka sēdēt iz bārnu rateņu (tūs saimineica kotru dīnu izstyume pogolmā supluok muojai, lai mozīs varātu pagulēt svaigajā gaisā) i vērtīs tuolumā.

Vīnu dīnu bārns otkol beja izvasts uorā i mīreigi gulēja, kod zvierbuļs īraudzeja svešu klaiņojūšu kači uzlācam iz rotim. Roti nūzaleiguo vin! “Kū darēt! Kū darēt? As tok navaru ceinētīs ai kači!” izmīseigi dūmova zvierbulāns. Bet, kod jis īraudzeja, ka kačs suok leist pi bārna muteitis, jis naizturēja i ai švunku laidēs iz rotim. Zvierbuleits suoka spert kačam ai kuojom i spuornenim, suoka blaut vysā bolsā. Kačs nu suokuma sasatryuka, bet atsajēdze i suoka mozū giut, bet gudrīs putinens kārdynova kači i vede prūm nu rotim. Cikam

jī tai jēmēs, izskrēja saimineica i, radzādama nūteikūšū, aizdzyna nasauktū gostu nu pogolma. Jei zvierbuleišam iznese pošu gorduokū graudeņu sauvi.

Nu tuo laika zvierbuļi sovu bruoli gūdova i tureja cīnā- jis beja kuovīs ai pošu lelū kači i nabeja nūsabeids! Vin pats zvierbuleits otkol klusinks sēdēja malenī i sapņainom acim vērēs tuolumā...

Lai cik tu bytu nacyls augumā voi cytu nasaprosts i napīnimts, tev var byt vysleluokuo sirds i vysplotuokī spuorni!

*Adrianna Gerda Vjazņikova,
Kārsavas vidusskola, 10.a kl.*

Muni spuorni

Cylvāka dzeive ir kei lels liduojums, un šim liduojumam jam ir napīcīšami spuorni, ar kurim jis sasnīdz sovus mierķus.

Muni spuorni, kuri itymā dzeivī man ļauj liduot, tei ir muna gimene. Tei ir muna prīca un laime, muna dzeive. Ir labi un cīši sylts sirsneņā, kod vysi saimī sanuokom kūpā, svynom svātkus, prīcojomēs, dūmojom tikai lobys dūmys, runojom par dzeivi, par nuokūtni. Tei ir taida myužebys sajuryta, ka tai juobyut vysod i pi vysim muojuos. Cylvāks var justīs laimiegs tikai tod, kod jam ir muojis, kur var sasatikt ar sovīm tyvīm cylvākim, kuri dūd šai dzeivei jāgu, deļ tuo ka muojis – tei ir svietieba un dzeivieba. As tū nūvierteju un asmu laimieguokīs cylvākbārns itymā pasaulī.

Muni spuorni – tys ir arī munys mīluos zemietis skaistums, kas mani kotru dīnu prīcynoj. Nu reita, kod pīzaceļu, pazaveru pa lūgu un pasoku saulietei: "Labreit"! Un sauliete mani mīleigi pasveicinaj un pamuoj maņ ar golvu. Tod as zynu, ka mani nasadusmnyuos mozuos muosys naruotniebys un runča Murika izdariesbys. Dīna tod ir breiniškeiga un lobom dūmom pīpīldeita, un ituos dūmys as dūdu cytim cylvākim, deļ tuo ka muna sirsneņa ir pīpīldeita ar prīku ik dīnu.

Rudinī, pazaverūt dabasūs, as radzu, kai viejš leigoni kūku lopys šyupynoj, zīmā munu sirsneņi prīcynoj boltuos un rakstainuos laduspučis lūgā, pavasarī vizbuliešu actenis uzlyukoj mani tik mīļi un kautriegi un aicynot aicynoj maņi izsmaržuot pavasari, bet vosorā zylūs rudzupuču teirums ļik atguodynnot man, ka te ir munys muojis, muna Latgola.

Muni spuorni – tuos ir arī munys dūmys, kas viel lobus vuordus munim tyvīm cylvākim. Tuos sylda munu sirdi. Munys dūmys ļik man darāt tikai lobus dorbus un sacāt tikai lobus vuordus.

Tik kruosaini kei godalaiki ir munys dzeivis spuorni. As pasateicu Dīveņam, ka tys ir tiši muns laiks un muna dzeive. Dzeivuosim, prīcuosimēs par itū laiku, par dzeivi, par vysu, kas myusim pīder un par vysu, kas ar myusim šūbreid nūteik.

Aleksandra Dmitrijeva, Kārsavas vidusskola, 5. kl.

Atrast pošam sevi un tevi

Skrīt taipat, bez mierķa, nav jāgys,
Nav jāgis vīnam – bez paleigu, bez atbolsta.
Aizaņem tūs spuornus kei paleigu,
Kod gribīs pazadūt i nu sevis nikuo naatdūt.
Kod gribīs aizviert durovys, kas juover valī, na cīši.
Aizaņem tūs spuornus, lai navys lidotu muokiuņūs,
Pavysam navajadzeigi, bet likās, ka saudzeigi,
Taču nūteikti nadereigi man.
Īspiejams, keidam citam,
Bet na man.

Man juoskrīn uz augšu! Lai celī īpazeitu sevi,
Atrostu sevi un nagribeigi sacātu –
Tei esmu es, kas sevi meklej.
Tei esmu es, kas vysu laiku atkuortoļ

I vysu pakuortoj, lai sev sacātu –
Ņem ērgļa spuornus un skrīn
uz augšu!
Uz augstuokū mierki.

Atrūn sevī apzini – ņem blokus pazini.
Vīns naasi ni skriejiejs, ni guojiejs.
Ņem spuornus i skrīn, i sauc jūs par sovīm.
Ari sveši reiz juopiņem.
Bez aizsprīdumim i līkim jautojumim,
Kas tevi dzan malnejā!
Malnejā olā,
Kas tymsu, na gaismu tev nas.

Daudz nazaver apkuort, daudz nagrūzi golvu,
Lai sanymtu sovu bolvu par tū, kū dori.
Tī nav nikaidi sori, kas dag bez sāgys,
Juo nav jau jāgys.

Ņem nu ērgļa tūs spuornus, kas stipruokī nu vysim.
Kas cytam natverami un gryuši laužami, i nimos nav skaužami.
Juo tī spuorni sader ar tevi un cytam nader.
Byus, kas nūviertēs, i byus, kas saviertēs piec sovys skolys.
Kas bez nikaidys školys muocēs tevi!
Kei pareizuok, kei precīzuok...
Tān daudzi taidu, šaidu.
Bet vai vierts klauseitīs i ar jīm bļauseitīs?
Tys navedīs mani uz augšu,
Ja citu pat ar vuordim žņaugšu
I rupji saukšu, jo sevi ar cytu jaukšu.
Tei naasu es, es navaru tai!
Jo uz augšu es skrīšu ar ērgļa spuornim.
Atrast tevi
Un ipazeit sevi.

Agita Potaša, Kārsavas vidusskola, 12. kl.

Ar gaišu cereibu sirdī!

Kod bolti, pūkaini muokūni peļd pa dabasu pļovu,
Tod zaltaini saulstori spraucās caur tim.
Kod zeme sasylst kai pīna krūze –
Vairs nav cereibu redzēt zīmu!

Bet tūmār es tycu – pasadūt navajag,
Maņ sirdī plaukst cereibu zīds.
Es dūmuos jau ceļūs debesīs –
Maņ vajadzeigs zīmys priks!

Ak, munys Latgolys janvars –
Zuoleite zaļoj kai breinums,
Duorza klusajā styurī
Snīga rūzeite zīd.

Putni čyvynoj prikā,
Suņaste doncoj i smeļ;
Ezeiša rāmajā snaudā
Namīrs jau sāklu sēj!

Kur zīma? Kur snīgs? Kur sols?
Es vaicoju cereibu muotei.
Jei nūgrūza golvu i smaida,
Lai gaidūt cytu god.

Ar Dīvmuotis paleigu maigu
Mozs engeleits augšup ceļās,
Jam ērgleiša varenī spuorni
I muokūņu breinišķais smaids.

Jis atnas maņ cereibys vēsti,
Ka zīma byus nuokušgod.
Es lidoju laimeigā ikdīnā,
Jo pavasars mani jau sauc!

Annija Leikuma, Aglonas Katoļu ģimnāzija, 6. kl.

Dzeivoj ar priku!

Tu šudiņ dzeivoj ar priku,
Lai tova dzeive ar kotru dīnu augšuok un augšuok ītu.
Tu sovu dzeivi radzi kei divus spuornus
Un cylvākus tymā laimeigus un breivus.

Uz vīna spuorna ir tovi vuordi,
Uz ūtra – tovi dorbi,
Deļ tuo ka vuords asi tu
Un arī dorbs asi tu.
Tu sovu dorbu dori ar priku ik dīnu,
Nanūsūdūt un prīcynojuūt ikvīnu.

Bet tūs slyktūs vuordus gon laid tu prūm,
Tik lobim vuordim vītu rūņ.
Lai pasauli tī izgaismoj
Un kotra sirdis īleiksmoj.

Un atcerīs tu vīnu –
Nanūdzeivoj sovu dzeivi liki –
Dori, struodoj, snīdz cytim priku.
Lai vīnmār uz kotra tovys dzeivis spuorna ir tovs lobīs dorbs,
Un kotrs pasacāts vuords ir kei tovs gūdapruots.

Annija Estere Slesere, Kārsavas vidusskola, 5. kl.

UNA UPENIECE,
Maltas vidusskola

Ceļš uz ticeību

“Ai, Latgaleite, muna, kur Dīva vuordam tic...” Šī skaistī dzīsmas vuordi līk aizadūmuotīs par tū, ka pi mums, Latgalē, ir daudz ticeīgū, kas tic Dīveņam, Dīva mameņas žielesteibai.

Mums ir ļūti daudz bazneicu. Tuos uzcaltys gon pakolnūs, gon pi azarim. Visu bazneicu pērle Latgolā ir Aglyunas bazilika. 14. un 15. augustā uz Aglyunu dūdās svietceļņiki. Visi lyudzamīs nu Dīva mameņis gon aizsardzeibu, gon žielesteibu, gon gluobšanu. Kotram ticeigajam ir sovs lyugums Dīva mameņai. Dažraiz dzeivē ir tik smogi breiži, ka gribīs kaut voi ērgļa styprūs spuornus un dūtīs tur, augšā, pi pošas Dīva mameņas, lai jei paleidz izturēt leluos gryuteibys. Bet dīmžāl mums tys nav īspiejams. Vīneigi daudz lyudzūtīs, ejūt uz bazneicu, mes varam pasaļautīs uz Dīva mameņas žielesteibu un aizsardzeibu. Tik daudz jei ir mums paleidziejuse, un, ar patīsu sirdi lyudzūtīs, mēs teikam uzklauseiti.

Muns ceļš uz ticeību īsasuoka nu mozom dīnom, kod vacvacmameņa i omeite, i mameņa man pirmū reizi stuosteja par Dīvu, laseja gruomotys i vede iz bazneicu. Tai es arī īpazynu lyugšonys, Baušļus.

Dīvs mums ir devis tik breiniškeigu duovonu.... dzeivuot. Bet voi mes tū spiejam nūvērtēt? Mes tik ļūti skrīnam piec pasaulis lobumim un acatuolynojam nu Dīva. Tikai tod, kod gryuteibys, mes atsaceramīs par jū. Mes kotrs, atverūt sirdis Dīvam, spēsim saskateit

lobū gon lobūs breižūs, gon gryutūs breižūs. Tikai ar patīsu, teiru sirdi pret Dīvu mes spēsīm īraudzeit un pasateikt par tū, kas mums ir dūts.

Muns ticeibas ceļš vēļ ir tikai īsuokumā, bet mozim sūleišim turpynoju it ticeibas ceļu, kas pīpiļdeits ar patīsu mīlesteibu i labesteibu, i sirsneibu pret Dīvu. Es tycu, ka man pītiks spēka un ticeibys, lai sasnīgtu sovu mierki, korstuokū vieliešonūs – kļjut par prīsteri.

Daniels Kristians Jansons, Galēnu pamatskola, 6. kl.

Trepis

Mierkis kai durovys,
Kas juoatver valī.
Tod juoīt pa trepem
Kab tyktu šai sātā.

Trepis nu akmiņa
Ilgi te paliks.
Durovom atslāga –
Aizslēgs, ka stuovēs.

Dzeive kai trepis –
Na vysod byus margys.
Vajag kuopt augši,
Pakuopīns – sorgoj...

Paliksi trepēs,
I cytam tiks sāta.
Īškā vairs natiksi
Sveša byus sāta.

Apsastuot navar
Vysvīns, cik labi.
Pakuopīns nazyud.
Atsagrīzt vari?

Deļtuo
nastuovi,
nasabeist,
kuop!

* * *

Celi iz mierki
Na vysod byus pļauti,
Aizauga vīni,
Juoizmyn jauni.

Laila Putāne, Riebiņu vidusskola, 5. kl.

Dzymt̄os ōris

Ar ierġla spŕornim radzu dzymt̄os ōris.
Te zaļi meži, zyli azari,
Te dzymt̄os mŕjis, plaši lauki, un pļovā kūšys pučis zīd.

Tur tŕlumā jau zibsnej zibiņs,
Un varaveiksnis krŕsys spūži mirdz.
Tur myusu dzimtine, tur myusu Latveja.

Kai putnu dzīsmes mežmolā,
Tai bārnu jūki vysur jautri skaņ.
Te myusu dzymt̄os ōris, myusu dzymt̄os mŕjis.

Vai tu jau dzierdi,
Vai tu jau redzi jaunu reitu?
Tur breiveiba un saule zīd.

Linda Demjanova, Aglonas vidusskola, 4. kl.

Tev izadūsis!

Tik daudz ir bejs suopju liku,
Kaut jūs vītā vādzātu viņ prīcu,
Bet nu kuo tys vyss, Tu zini?
Tu puoruok zamu sevi nūnicini.

Asi dūmojs, kai tys byutu,
Kod bādom laika apsatryuktu?
Tu dzeivuotu viņ laimis dīnuos
Navys četruos sagruvušuos sīnuos.

Prūtams, ikdīnā jau visi skrīn,
Pa golvu dūmys apleik vīņ,
Cytam skūla, cytam – dorbs,
Cytam sirdi plieš kaidis vuords.

Daudz kas juopaspiej tik dreīži,
Kod beidzūt poši byusim breivi?
Vysi mes kai lelā jukā,
Vai moz varam dzeivi savuokt kūpā?

Man atbiļde ir vīna skaidra,
Tu asi Tu i nivīna taida,
Atcerīs tū vysūs laikūs,
Arī tod, kod osorys rit vaigūs.

Bet tagad nagaidi ni mirkli,
Jam tūs lelūs ērgļa spuornus,
Lidoj tik augši, lai naradz pat vuornys!
Tīši tod Tu bīsi eistin breivs
I vysuos sovuos izpasmēs tik dzeivs!

Tikai dzierdi, nazabeistīs!
As tycu, Tev vyss izadūsīs!
I tī sapņi, kurus sapņoj daudzi,
Pīzapylduos tīm, kas lidoj augši...

Asi gotovs suokt jau tān,
Sovu dzeivi pīpīldeit!
Ar jaunim mierkim, dūmom, dorbim
I mīlesteibys pylnim vuordim!

Signija Voite, Kārsavas vidusskola, 11. kl.

Pasacel̄ spuornūs...

Liduot, liduot, liduot...

Kotra cylvāka sapnis! Ak, ja varātu pajimt ērgļa spuornus i...

Pasacelt̄ spuornūs, apskateit nu augšys pasauli, apskateit cytys tuolys zemis.

Pacel̄ūs spuornūs i lidoju, lidoju! Radzu, cik skaista ir mysu Latvija – zaļa, skaista i tik dažaida!

Skaista ir Kurzeme ar skorbu jiurys vieju, ar Kuldīgys skaistajom īleņom, ar Ventys rumbu i Kaivis dižū ūzulu!

Zemgale ar kruošņū Rundālis pili, plošajim leidzonumim, skaistajim labeibys laukim. Lielupe ar Bauskys piļs jumtim. Kotrā vītā ir jauki, breiniškeigi cylvāki. Cylvāki, kas dora savu dorbu, kas dora Latviju skaistu, muojeigu, cilvieceigu!

Lidojūt radzu Reigys spūžuos gaismys! Breineigū Vacreigu ar šaurajom īleņom, vacajom muojom, bruģi, kas tik daudz atsacerīs. Apkuort viejoj pilsātys smarža, kas lik nūraibt golvai!

Celūtīs augšuo, var redzēt Vidzemis skaistumu. Gaizeņu ar juo skaistajim skotim. Siguldu i Līgatni, ar Gaujys senleju i kruošņajom kūku lopom rudinī!

Tūmār sirds klusi soka, ka vyslobuok ir Latgalī, dzymtajā nūvodā.

Spuorni nas mani atpakaļ uz dzymtū sātu! Te ir vyslobuok, vītā, kur augu, kur Tāvs i Muote, dzymtuo sāta. Vīta, kur kai bolts muokūņs nu debesim ir nūsalaידus Aglyunas Bazilika, vīta, kur godsymtu vareību paruoda

Neicgalis Boltais akmins i azaru zyluos actenis mirdz kai Dīva muotes asarenis!

Vyslobuok ir tur, kur ir dzymtuo sāta, saime. Vītā, kur ir sovs kakteņš, kur kotrs akmenteņš ir pazeistams, kur var dareit blēnis i lobus dorbus. Muna vīta ir tepat, Aglonā, munā gimenī, pi vacuokim i bruoleišim!

Lai spuorni palik ērgļam, a cylvākam vyslobuok ir muojuos!

Terēze Agloniete, Aglonas Katoļu ģimnāzija, 3. kl.

GIMENE IR LAIMES

ADRIANA ŽAGARE, Maltas vidusskola, 9. kl.

2021. tēma

**“Ā-ā, tu beji tei drūšō laimes
maklātōja?”**

(Naaizmērstule)

Meklejūt laimes atslēdzeņu

Zam līpys snīguotuos skorys,
Zam myužsenuos kūksnis dvašys
Es dziļdūmeigi mekleju vuordu,
Lai skaidruotu laimi kai taidu.

Laimeite rūnās i zyud,
Tei ir vysur i reizē – nikur!
Pat, ja meklej tū, jei jiut,
Ka slāptuve tyuleņ sev juouzbur.

Storp akācejzoru dzelkšnim,
Caur purvainim bādu brykšnim
Es nikū najiutu, naradzu, nadzieržu –
Es laimi un priku sev narūnu...

Kai korsts ūglis tvaiks
Muna sirsneņa laimeitis sluopst.
Laiks raun mani sovā rotā,
I tymša jau slīdis valk.

Bet tod uzspeid saule,
Tai plaukstuos atslāga viz!
Es snīdzu pretī rūkys i smaidu –
Munā pasaulī īskrējs ir priks!

Es skotūs apkuort i radzu –
Rau, Laime pa pļavu skrīn!
Tei smaida i soka tik vīnu:
„Tev, meituk, es sirsneņā mītu!”

Es prīceīga stumdu muokūņus
I putnenim vītu taisu –
Ak, pasauleit, muna pasauleit,
Sovas laimes zīdlapenis es tev kaisu!

Annija Leikuma, Aglonas Katoļu ģimnāzija, 7. kl.

Es gōju meklēt savu mozū laimi – zīmu!

Šūgod zīma pazuduse. Jū kaidis nūzoga? Jū kaidis nūslēpe? Kū dareit, jo zīmas gribīs? Jōit meklēt... Bet varbyut zīmu kaut kas nūbaideja? Un zīma pošā nūzaslēpe? Vasals dektivu uzdevums. Gryuts.

Un tod... Man sauajā ikryta snīga pōrsla. Es naticieju sovom acim, bet tei teišam beja snīga pōrsla! Jei beja ļūti nūzabeiduse. Pavaicōju snōgpōrslais, kur palykuse zīma. Un snīgpōrsla teica:

“Zīma... Zīma... Sylts...Viejs... Syltais dīnvydu viejs draudieja zīmai. Draudieja, ka izkauseis zīmu. Pasauks paleigā cytus syltūs viejus: dīvvidrītumniku, dīnvidaustrumniku. Zīma vēļ centōs īsūļōt myusu zemē, bet vysi syltī vieji teišām nūzastōja zīmai priķšā, jī purynōja jōs svōrkus un motus, zīmai sōka tecēt osoras nu acim. Jei raudzeja stōsteit, kai jū gaida Zīmassvātku egleite, kai gaida bārni, kuri grib slēpot, braukt ar ragaveņom. Tūmār syltī vieji tik smējēs, rausteja zīmu aiz snīga kleitas. Tod zīma pazagrīze un raudōdama aizgōja prūjom.”

Tymā breidī es saprotu, ka vajag pazasteigt, sovaižōk syltī vieji īdzeis zīmu pavysam okeanā, kur jei izkuss iz myužēigim laikim. Es ilyku snīpōrslu sovā aukstuma kastē (tajā es parosti liku saldiejumu, kod mes ar gimini braucam pi dobas vosorā), kasti – sūmā. Snīgpōrsla saceja, ka zīma varātu byut apsamatuse Francejas voi Spānejas, voi Itālejas kolnūs. Nūliemu, ka sōkšu ar Franceju, nūpierku visōtrōk pīejamū biļeti un kōpu lidmašynā.

Kod izkōpu Francejā lidūstā, īraudzeju pi horizonta milzeigus, tymsus gubu mōkuļus. Es saprotu, ka tai pusē jōmeklej zīma. Es izskrieju

uz šosejas un nūstojēju... Autobusu! Šoferis beja tik pörtseigts, ka kaidš cylvāks uzadrūšynoj apturēt vasalu autobusu! Es šoferam teicu, ka vajag ļūti pazasteigt, vajag izglōbt zīmu. Nazynu, voi jis man ticieja, jis tai dīvainai uz mani skatejōs, bet tūmār vede mani turp, kur beja tumsī mōkuli. Varātu byut, ka pagōja tikai 30 minūtes, jo šoferis brauce ļūtu ōtri, kod es īraudzeju kaidu dīvainu privātmōju, jai nu skūrstina gōja leli, snīgaini mōkuli, vēļ ari pyute tik lels un solts viejs, ka autobuss gondreiz āpsagōze, un autobusā palyka cīši, cīši solts. Pa lūgim mōjā navarieja pazaskateit, jo tī beja aizsoluši ar bīzu lada kōrtu. Es pasaceju šoferam:

“Siļvuplē, mersi, orevuār!” un skrieju uz lelū mōju.

Kod atvieru mōjas durovas, es tur navarieju īit īkšā, jo tur vaļdeja milzeigs vieju tracis, tur dauzejōs vysi soltī vieji ar zīmeļu vieju kai golvonū saļdeitōju priķšā. Es sazaliču, beja gryutai, bet tūmār es īgōju ustobā. Ap mani trokōja eista solt – soltō vātra, un tod es īraudzeju, ka vīns ustobas styuris apsalis ar bīzu lada kōrtu. Soltī vieji zīmu beja īsaļdiejuši ustobas kōktā, jī sorgōja zīmu vysmoz dēļ sevis. Jo nabyus zīmas, ari soltī vieji taču navarēs izdzeivōt! Es apjiedžu, ka vajag soltūs viejus izlaist nu mōjas. Ar lelom gryuteibom, palikūt gondreiz bez spēka, es attaiseju vysus lūgus, durovas. Vieji pazalākdami izvirpuļōja nu sātas ōrā. Jīm, taipat kai kotrai radeibai, ari gribis breiveibas, gribis redzēt un sajust eistū pasauli.

Ustobā palyka mīreigai, es īraudzeju, ka na tikai ustobas styurī ir lads, bet tys sōka izplyust pa vysom sīnom, pa greidu. Tod munā sūmā atsataiseja aukstuma kaste, nu tos izlēce snīgpōrsla, skaļai saukdama:

“Mamma! Mamma! Beidzūt es tevi atrodu!”

Es īraudzeju, ka pa sātas durovom izīt bolta, kupla zīma, jai uz placa sēdēja muna snīgpōrsla, tei pamōja man ar vīnu sovu spērneņu. Es saprotu, ka asu zīmu izglōbuse, varieju mīreigai lidot atpakaļ uz Latveju. Saprotu, ka ir cereiba vysmoz vēļ kaut kod munā zemē īarudzeit zīmu. Saprotu, ka ir cereiba braukt ar slēpem, ragaveņom, skrīt ar slidom dobā na tamōs vīn mōjōs, kur mōksleigi roda zīmu. Varbyut itūs mōksleigōs zīmas mōju dieļ nu myusem ari bāg eistō, skaistō, vajadzeigō zīma?

*Diāna Dimzule, Rykovas jaunūs literātu
kopa “Dzejas garša”, 8. kl.*

Jā, es beju

Es meklieju tū, kū nikod nabej' jutus',
tū sajiutu, nu kurys parostai reibst golva,
kurys dieļ parostai matās kuojis
i sirds aizīt tuoļuok par pruoitu.

Jei puorpylda tovys ikšys –
puorpylda tuos nu golvys leidz pošom kuojom –
nu motu saknem leidz pošim pierkstu galenim,
puorpylda tevi ar vīglu i tik ļūti pateikamu syltumu,
ka tu vairuok navari bez tuo palikt i izdzeivuot.

Es vēļ nabeju jutus' tū ģpriķš...
Tys mani arī ģguoze...

Es beju puorpiļdeita ar jaunom emocejom,
ar vysu tū meilū i saulainū,
tū, kas lyka munai sirdei sistīs divreiz uotruok
i aizskoluo vysu munu skaidrū sapruotu.

Es beju pi tuo pīroduse...
Es beju ikšā tymā vysā..
Tys mani arī ģguoze...

Tys navarēja ģlgt myužeigai – nikas nav myužeigs.
Jā, ar laiku tys beidzās – viss beidzās.
Maņ beja tik labi ar tom sajiutom,
Ka, palikūt ar nikū, es vīnkuoršai naizturieju.

Jā, es beju..
Es beju tei laimis maklātuoja,
tei drūšuo i mierķticeiguo meitine,
kurai acīs vīnmār speidēja guņteņa,
kurai kuojis pošys atroda pareizū ceļu,
i pruoits vīnmār ruodeja pareizū vierzīni.

Jā, es beju...
I zinit, kū es jiusim pasceišu?

Es izstaiguoju kotru pasaulis molu,
Puorguoju iudiņ' i guni,
Guoju zam leita i myru zam saulis,
Grymu snīga kupynuos Krīvejā
I meklieju gluobīni Āfrikys tuksnešūs...

Es tik ļūti steidzūs piec tuo eisuo breiža,
Piec tom naatkuortojamajom sajyutom,
Ka poša napamanieju, kai tuos pazaudiej', kū beju jau īgivus,
I kai vīnā breidī paliku bez nikuo..

Jā, es beju...
I tys mani arī īguoze...

Evija Bergmane-Sprūdža, Riebiņu vidusskola, 10. kl.

Drušuo laimes maklātuoja

Drūši soku, – par laimes maklātuoju pastuosteišu es.
Reiz senejūs laikūs, pyrms vairuokim tyukstūšim godu, kod
Ūzula nivīns napazyna, kaida meitine sagribēja vairuok laimis.
Šai bejuse gryuta dzeive, bez saimis i draugim palyka,
UOrā dzeivuoja jei – sātys nabeja.

Laika gaideit vairs nabeja – sols tyvuojās.
Apsadūmuojuse devēs ceļā, tik un tai jai nabeja kū zaudēt.
Īguojuse paralelā pasaulī, piec vairoukim tyukstūšim kilometru
Meitine uzmaneigi apsavēre apleik i izabreinieja.
Elfu i vīnradžu tik teišom jei nagaideja,
Sapynūs nikod nabeja taidu breinumu.

Metrus pīcus vēl paguoja i piekši apsastuojuos,
Apsagrīzuse pamaneja, ka kaidis ir pīsaskuorīs pī juos
Kaulainajim placim, kas beja paslāpti zam kopkys.
„Lobdīn!” elfs saceja i apsavaicuoja, kai cīmeņš te nūklyva.
„Āa – i!” isaspīdzēs meitine, jei beja nūsabeidusīs i nazynuoja, kū atbiļdēt.
Tod piec dažom sekundem jei vysu izstousteja i vēl pībylda:
„UOrprouteigi skaistai i naparostai te ir!”
Jū cīši uotri elfi pījēme sovā pulkā i meitine ilgi i laimeigi tur dzeivuoja.
A itū stostu man pastuosteja muna sirds.

*Gunita Vjkase,
Riebiņu vidusskola, 7. kl.*

Stōsts par munu laimi.

Kas ir laime?

L – Latgola, Latveja, laiks, Leldīne, lītys, “Loto”, lataka, lada puče, lozda, lotoss, leits, lokots.

A – asņeņš, aukleite, azars, augli, alpaks, akmiņš, azarts, Amerika, Avatars, apzineiba, anekdote.

I – iudiņš, internets, informaceja, iztēle, ideja, irbeite, ingvers, ikri, ilustraceja, izstōde, Indeja.

M – mama, mōsa, mīgs, mandarini, “Monopols”, molka, mōls, mōkūņš, muzyka, mozaika, Malta.

E – es, eņģeleits, elpa, emu, elektreiba, enerģeja, e-klase, “Eglītes-1” – muna sāta ir muna laime!

Tik daudz vōrdu apleik. Kotru laimeigu dora kas cyts... Aiz lūga boltys snīga kuponys, i, verūtīs iz tom, es īzādūmōju par syltu vosoru... Es radzu, kai dzīd putni, myusu vuškenis skraida aplūkā, bet vysskaistōkō ir pļova, kurā zīd zvaneni i pīninis. Vēļ es radzu grōvi, kurā aug naaizmierstuleitis. Es īzādūmōju, ka laimis munā dzeivē ir daudz vairōk nakai itūs mozūs, zylūs pyčēišu...

Uh, nā, es naasmu tei drūšō laimis maklātōja! Es dūmoju, ka muna laime ir gimine, kurā mani mīļoj i sauc par “Pučēiti”. Laime ir mama, kura mani bīži apskaun i vysod man paleidz, lai ari jei cīš daudz strōdoj. Laime ir tēte, kurš ir mōjis saimnīks, jis ir smaideigs i spielej ar mani golda spēlis. Laime ir muna mozō mōsa, kura mani mūdynoj kotru reitu i ar kuru mes spielejamīs, i, prūtams, baba, kura mani pīskota, kod vacōku nav sātā. Laime ir ari draugi, ar kurim es sasarokstu. I muni kačēiši, kuri murroj maņ pi kōjom, kod es eju ōrā, i, prūtams, sātā, kura ir tik skaista i mōjeiga!

Eistineibā vōrds “meklēt” man saistōs ar mekliešonu Google vai Jandeksu, kurūs es bīži mekleju ekrana biļdi ar kačēišim deļ muna telefona... Vēļ tys saistōs maņ ar munu mozū mōsu, kod mes bīži navarom atrast montys i ūtru cymdu voi zeči. Es dūmoju: “Voi tod laimi var atrast Google?” I poša sev atbyldu: “Nā, laime ir kotrā nu myusim, na nadzeivōs litos...”

Skaistys ir tōs dīnys, kod myusu vysa gimine ir sātā. Muna mama cīš garšeigi gatavoj daudzus iedīņus, par tū es bīži prosu, lai jei maņ kū sagatavoj, pīmāram, blīnus, tortis. Maņ ar jū pateik gatavōt, lasēt grōmotys, rysynōt krustvōrdu meiklis. Mani laimeigu dora tī vokori, kod mama, es i mōseņa staigojom ōrā i vosorōs braukojam ar ritinim. Es paprasieju mamai, kas jai ir laime. A jei atbiļd, ka tod, kod vysy ir vasali i smaideigi.

I muns tēte ari ir vyslobōkais i strōdeigōkais. Maņ pateik ar jū spēlētīs i vērtīs filmys, bet vysmiļōk ir, kod mes vysy bliņojamīs iz divana i piec tam apsačerom... Tēte bīži pierk maņ šokolādi voi čīpsus i mōseņai atvad vysaidus gordumus. Maņ pateik ar tēti vosorā makškerēt, peļdētīs, ganēt vuškenis, a zīmā pateik, kod tēte mani i mōseņu vyzynoi iz rogovom i pīkojās!

Muna mozō mōseņa vēļ naīt školā. Jōs lelō laime ir, kod es ar jū spielejūs (cytreiz maņ apneik, i tod jei dusmojās). Vēļ jai ir mīļa princešu kolekceja, ar kurom jei spielejās cīš, cīš bīži, i jai pošai dažreiz pateik apsamaukt kai princesei. Mōseņu prīceigu dora išona iz bārnudorzu i bārni (taipat kai maņ školā). I, prūtams, gordumi! Laikam tys vyss ir jōs laime...

KARĪNA MAKRJAKOVA, Aglonas vidusskola

A munai babai ļūti pateik likt mozaiku gleznys. Jei ari bīži ar munu mōseņu spielej „Loto” i losa ābeci. Baba verās televizoru ar vysu gimini, i tod jai nav vīntuli, jo myusu dzeds jau ir debesīs...

Ņau – kotru reitu soka muna kačīneite Džuljeta. Varbyut par tū, ka grib bareibu i sylvtumu? Romeo grib gondreiz tū pošu, kū jō mōsa, bet jam vairōk pateik ēst i spēlētīs. Man rōdīs, ka munu minceišu laime ir taida poša kai cylvākim – byut kūpā, paādušim i sylvtumā...

A es i navarātu byut drūšō maklātōja! Maņ ir baist nu tymsys, kas atīt vokorūs, i nu švakajim sapynim, kuri rōdōs, kod es guļu. Cytreiz

RITVARS VJAKSE, Riebiņu vidusskola

es radzu tī smukās pļovys, kurās aug daudz pučēišu i gonās munys vuškys: Princese, Klibuceite i ari daudzys cytys. Bet dažreiz maņ rōdās ļauni brīsmūni, kuri sameida vysys pučis pļovā, i ari roboti, kuri porjam nōkūtni, bet par švakū nasagribis dūmōt... Gribīs bīžōk vērtīs lūgā iz breiniškeigū pļovu...

Pavasars atīt kotru godu. Tys maņ saistōs ar snīga puļkstineišim, pīniņu pļovu... Teiši pavasarī mes piec zīmys laižam ōrā vuškenis ar mozajim jierenim iz myusu skaistū pļovu, iz tū pļovu, kura vysim dūd tik daudz laimis – vuškeņom iedīņi, cylvākim skaistumu i, prūtams, pasaulei krōsys i gaišumu...

Leits vosorā ir reti, par tū maņ ari tei pateik. Vosorā var peļdētīs, makškerēt i braukōt ar laivu, bet napateikami ir, ka ļūti korsts. Bet, ja vērtīs nu cytys pusis, tod vosorā ir tik skaisti taurini, pučis. Tys ir cīš skaists godalaiks, i vysod ir žāl, ka jei paīt... I tiši vosorā naaizmierstuleitis grōvī zīd vyssmukōk.

Eh, rudiņš ir tik vāss i pateikams piec korstōs vosorys! Tys ir skaists, jo tod ir daudz skaistu lopu – vysaidu krōsu i veidu. Man napateik grōbt lopys, maņ lobōk pateik tymos lākōt i tōs svaidēt. Rudiņš ir ari ōbuļu laiks, kod mes losom ōbuļus nu jaunajom ōbeleitem.

I boltōs zīmys dīnys! Itymā godā zīma ir cīš skaista, bet solta. Kotru reitu es ceļūs, lai sōktu vuicētīs pi datora. Es cīš grybātu ilgōk pagulēt, bet mōceibys sōcās agri. Maņ pītryukst mōceibu klōtīnē i tikšonūs ar draugim. Škola i draugi ari ir moza munys laimis dalaņa... Laime ir ari godalaiki, kuri Latvejā ir vysī četri – skaisti i jauki...

Kū vēļ lai meklej? LAIME, TU ESI MAŅ APLEIK!

Selīna Svikša, Maltas vidusskola, 5. kl.

Laimes maklātuoja

(miniatura)

Beja koč kur ap sešim nu reita. Saulains vosorys reits, i mīgs naīt pavysam. Nu dor', kū grib', a acs vaļā i dūmys skrīn golvā kai skudrys myusu pogolma skudrupyuznī – tik outri, it kai haotiski, bet ļūti mierķtīceigi vīnlaikus.

Ka vyss uz lobu, tod jau nuokušū godu byušu tuoli, tuoli prūm. Bais' i skaļi saceit, bet sapyns par Ameriku palik aizvīn realuoks. Muocētīs i redzēt sovu sapņū zemi – tys byutu koč kas! Nu, nav jau tai, ka ite man napateik. Bet tak gribīs koč kū jaunu i napazeistamu, gribīs spert lelu i plotu sūli iz prišku. Bet drupeit i bailis... Nā, na cīši stypri, bet tūmār ir... Laikam jau tys ir normali.

Szatryuku. Otkon tys myusu malnais razbainīks rej uz putnim, kas salyduovuši kiršus paprūmēt. Nu cik var rīt? Citreiz jau golva suop. ... Cerams, ka tymā saimē nabyus suņu. Koč gon... tei jau nav lela bāda, ka tik forša i labvieleiga gimine, kas pījims i paleidzēs saprast jaunūs nūteikumus, vysu jaunū i nasaprūtāmū. Gon jau.. byus labi!

Eh....Pazacelt spuornūs i liduot. Koč i tik ar lidmašini. Puori lelamam okeanam. Tys ir tuoli! Cīši tuoli, bet deļ tam jau ari interesanti i aizraujūši. Lejī palik zeme, kas atguodynoj dažaidys geometriskys figurys ci babys austū deči, a tod muokūni aizvīnam sūpluok i cīšuok sūpluok, kai myglā. Vyss vysapkuort palyka kai myglā teits: ni redzēt kū, ni dzierdēt... Kopa klusums i mīrs. Laimeigs breids. Kai pyrms mūsšonus.

...Pieški tai kai mamys bolss sauc brūkašku. Kur itymā myglā varieja pazaruodeit mama ar blīnim? Tei tak nav stjuarte?

Atveru acs. Beju damyguse. Jau ostoņi, i bruoli jau dauzuos ar kači, a muosa ar ritini vyzynojās, i blīnu i zaptis aromats izasyt dagunā. Cik pateikami, cik sylti i laimeigi palik, kod visi vysapleik rūsuos. Muna sāta i saime.

Juozaceļ. Byus piparmātru čaja i blīni ar zemeņu zapti.

A laimis to gribīs...

*Viktorija Nagle,
Riebiņu vidusskolas 9. kl.*

GABRIĒLA LAILA ALEKSEJEVA, Rugāju vidusskola, 12. kl.

2022. tēma
**“Lobi dorbi var byut leli
un mozi”**
(Naaizmērstule)

Nadzen Dīvu mežā!

Pots lobuokais dorbs – sevi īmiļuo,
Sevi cīneit, pījimt i nanīvuot!
Nadzeit Dīvu mežā, ja lobu Dīvs dora –
Tevi radeja pasaulei par duovonu!

Pots leluokais dorbs – meilūs sorguo,
Jym paleidzēt i jūs gūduot!
Nadzeit Dīvu mežā, ja meiļu Dīvs dora –
Tev cylvākus īdeve par atbolstu!

Pots svareiguokais dorbs – namaluo,
Ni rodim, ni draugim, ni pošam sev!
Nadzeit Dīvu mežā, ja pots kaut kū nūdareji –
Dīvs tev lobu gryb, navys nūsūdeit!

Pots gryutuokais dorbs – atsazeit
Visim cylvākim, kurus īmiļoj!
Nadzeit Dīvu mežā, ja pots nasajiemīs –
Dīvs deve tev duorgu cylvāku, nūviertej!

Pots svātuokais dorbs – pasalyugt Dīva,
Lai rūkys svātuos tev uzlik!
Nadzen Dīvu mežā, ja nasalyudz –
Dīvs vīnmār tev paleidzēt gribēs, pasateic!

Vysslyktuokais dorbs – nikuo nadareit,
Lelus, mozus dorbus aizamierst!
Nadzen Dīvu mežā, ja nasaprūt,
Ka dzeive, pasauls tev vysleluokais!

Annija Leikuma, Aglonas Katoļu ģimnāzija, 8. kl.

Darbeiguo gimineite

Asmu moza meitiņa, kas dzeivoj skaidstajā Aglyunā. Muna sātā atsarūn storp divim azarim. Munā giminē vēļ ir bruoļs, muosa i myusu vacuoki. Kūpā ar myms dzeivoj suneits Čīpa i divi kāmeiši.

Mes kūpā spieļejamīs, trokojam i struodojam. Myms kotram ir juoizdora sovs darbeņš. Muns pīnuokums ir ryūpētīs par Čīpu. Bruoļs ar muosu baroj i kūp kāmeišus. Čīpa ir muns lobuokais draugs. Mes ar tēti jū nūpierkom Kastirē. Čīpa ir gaiši bryuna ar malnom acteņom kai ūgleitem. Jei ir ļūti gudra, jo zyna dažaidys komandys. Maņ jei ir meiļa. Vīnreiz es napaklauseju tēti i naizvežu suneiti vuorā. Tēta izlaide suni vīnu vuorā i jys pazuda. Es cīši uzatraučūs i vysur meklieju sovu draugu. Par laimi, suneits atsaroda. Vyspuor es asmu čakla, bet dažreiz kaut kas nūteik, un maņ nikuo nasagribis dareit. Kod ir breivs laiks, maņ pateik laseit i zeimēt.

Muns svareiguokais dorbs tagad ir muocetīs. Školā maņ pateik, jo kotru dīnu uzzynoju kū jaunu. Seviški maņ pateik mocoitīs dzejūļus nu golvys i pīsadaļeit konkursūs. Školā ir jautrai. Dīna paīt kai karuseļi. Zīmyssvātkūs rūkeits zam egleitis beja salics gruomotys. Es prīcojūs, ka varēšu laseit i uzzinūot daudz jauna, interesanta. Maņ pateik gruomotys par dzeivnikim. Dažreiz es izlosu gruomotu i pošā jai sazeimeju ilustrācejis.

Sātā ir sātys dorbi. Kod tēte zuogej molku, mes volkojam zorus un līkam kaudzī. Maņ pateik paleidzēt tētem i mamai. Es laukūs kuortoju vīsu muojeņu. Kod atbrauc cylvāki, jī prīcojās par kuorteibu i skaidstumu, kas ir apkort. Sātā dorbus mes dorom kūpā. Tēte ar mamu prīcojās, kod mes sakuortojam sovu ustobu i montys. Mama myus samīļoj i sauc par eņģeļeišim. Es ar mamu braucu da babai, lai vuiceitūs klavieru spieļi un paļeidzātu dažaidūs dorbus. Pi babys es taisu āst. Mes capam pankūkys, kartupeļus, vafelis. Maņ ļūti garšoj vafelis. Meiklu taisu piec babys receptis. Tei saīt soldona i bīza. Tod specialā formeņā es capu vafelis. Dzeds mani vuica braukt ar traktoru. Myms it ļūti jautrai. Vosorā ar babom raveju duorzu. Munys babys ir cīši struodeigys i skaidstys. Maņ pateik cīmuotis pi babom

i dzedim. Mums vīnmār kūpā ir interesantai. Piec dorba mes ajam iz azaru peļdētīs.

Maņ pateik dzeivnīki. Kod izaugšu ļela, kļyušu par dzeivnīku dakteri. Es gribu, lai jī ir vasali i laimeigi. Maņ pateik dareit dorbu ar priku.

*Annika Leonoviča,
Aglonas Katoļu ģimnāzija, 2. kl.*

Riskejūt, dorūt un meļojūt...

Trrr... Trrr... (*zvona mūdynuotuojs*) Jov kluotyn muns mīļuokais laiks. Muna saimineica mūstās, i mes pavysam dreizi brauksim iz laukim, kur ir dauuudz peleišu, kur var pastaiguot uorā pa meikstu zuoli. Jā! Saimineica ceļās nu gultys i aizīt mūdynuot Maiju, manu draudzineiti, kura pa vokorim ar mani vysilguok spielejās. Mes spielejam kačeišus i peleitis. Īt jautri! Je mani nikod naaizmierst pabaruot, tikai ja nadūmoj par tom trejom reizem... Nā, nā par tom es lobuok nadūmuošu, maņ pat spolva tod ceļās gaisā.

“Lote, ej šur!” Tī ir vuordī, kurūs maņ soka, kod koč kur dūdamīs uorpus sātys. Murrr... Īsasāstūs sovā mīļajā ceļojumu muojeņā, i es asu gotova dūtīs iz laukim, kur man atļaus padzeivuot breiveibā.

Straujais pagrīzīns, vīna bedre, ūtra, trešo.... i asam kluot. Es tagad varu staiguot pa vysu plašū pīmuojys pļaveņu, tikai lai saimineica varātu mani redzēt, sovauduok suoks uzatrauktīs. Vīneigais, kas maņ ite napateik, tys ir tys kaimiņu vacais ruņcs, kurs jiuatās gondreiž kai sātā. Jis vysu laiku maņ sekoj, i maņ nuokās turētīs pa gobolu, jo, kas zyna, mož jis grib mani apēst. Labi, par slyktū nadūmuošu, išu lobuok medeibuos iz šķiuneiti.

“Pī, pīīī...” Ūuu, izadevēs! Es asu eista peļu medneica. Izaverās, ka pelis pie manis kai magnets pi dzeļža pīsavalkās. Ak, šausmys, tys aizdūmeigais ruņcs stuov tur pi sīnys priķšā. Jam mutē toža ir pele, laikam vīnys napīteik, gryb arī munu pajimt! Kū dareit? Maņ lānom

jopazyud! Izalikšūs, ka naasu jū redziejus. “Maņ... Alek... ti... raudz... spēl... baida...āāāā...” jis ar sovom speideigajom acim mani bīdej, ak, šausmys, maņ juoskrīn.

Hūūu... laikam aizbāgu, pagluobu gon sevi, gon medejumu! Pagaidit, a kur es asu? Labeibys teirumā? Vīna? Es vairs naradzu sātu? Kū maņ tagad dareit? Hūūuu... (*dziļa ielpa i izelpa*). Šausmys! Tagad zynu, deļ kuo navajag skrīt tuoļi prūm nu saimineicys.Paga! Bet varbyut tys rasnais nimos mani nagribēje ēst, es tikai kai muļķa dasa sovā pruoatā sasādūmojūs par daudz! Kū niu? Es nazynu pat iz kuru pusi it, maņ te vyss ir svešs... Pīteik! Vyss! Ja riskīešu un nasabeišūs, tod tikšu golā ar vysom gryuteibom. Maņ koč kas juodora, cikom veļ ir gaišs. Dūšūs taisni!

Radzu, radzu! Redz kur ceļš! Saprūtu, ka tys ir beistami, bet riskīešu. Išu pa pošu ceļa maleņu. Dūmoju, ka kaidis lobs cylvāks mani pamaneis i pajims sev leidza. Bet ja nē?

Jov palik tymsuoks, kū maņ dareit? It tuoluok voi meklēt, kur puornakšņuo? Ja paliks galeigi tymss, meklīešu kaidu kūku, kur byutu drūšuok gulēt. Eh! Maijai laikam nav ar kū pasarūtaļotīs.... Vādars grib sylvt pīnu... Bet nav, niko nav! Es īšu tuoluok, es nepasadūšūs!

Kas tys? Ak, suokleit leits! Es byušu slapņa kai iudins žurka. Vokora mikrieslī īraugu guņteņis. Tī laikam Maija ar muoti mani meklej! Es ite! Ņaudoju, cik varu! Mašyna, mašyna! Bet na myusejo... Mašyna apstastuojās. Izkuop kaidis veirīts i it pi maņa. Kū maņ dareit? A ja jis maņ kū slyktu izdareis!? Bet mož paleidzēs, maņ gribīs jam uzaticētis, jo asu cīši pīkususe. Eh, bejs nabejs! Dūšūs pi juo! Kas nariskej, tys arī pelis nagivn.

Braucīns mašynā gon ir jūceigs, svešinīks maņ uzdūd symts i vīnu vaicuojumumu, koč arī nasaprūt kaču volūdu. Piec laiceņa asom atbraukuši iz sātu. Taida pavysam jūceiga muoja – vysys sīnys ir kruosainim zemiejumim nūkluotys. Ite nikas nav tai kai pi myusim laukūs. Muns gluobiejs apsasāstās krāslā i suok jimtīs ap datoru. Jis pat fotoseseju maņ nūorganizēje, prūtams, es bezgola sasatraučūs, bet smaideit vīnolga smaidu. Piec vysa nūtykušo es varu pagulēt... Bet mīgs eisti naiť...

Tuk, Tuk! (*kaidis cīši klauvej durovuos*) Pataisu vīnu aci, jov reits, vysu nakti naasu eisti guliejuse. Interesanti, kas tī tai cīši klauvej? Cerams, tī nav ļaundari. Durovys acaverās, i pa tom gondreiž voi īkreit sīvīte, kura, mani pamanejuse, skrīn man viersā. Nu, prūtams! Muna saimineica! Es jov romantiskuos filmuos asu nūskatejuse, kū dora itaidūs breižūs, – skrīnu pretī...

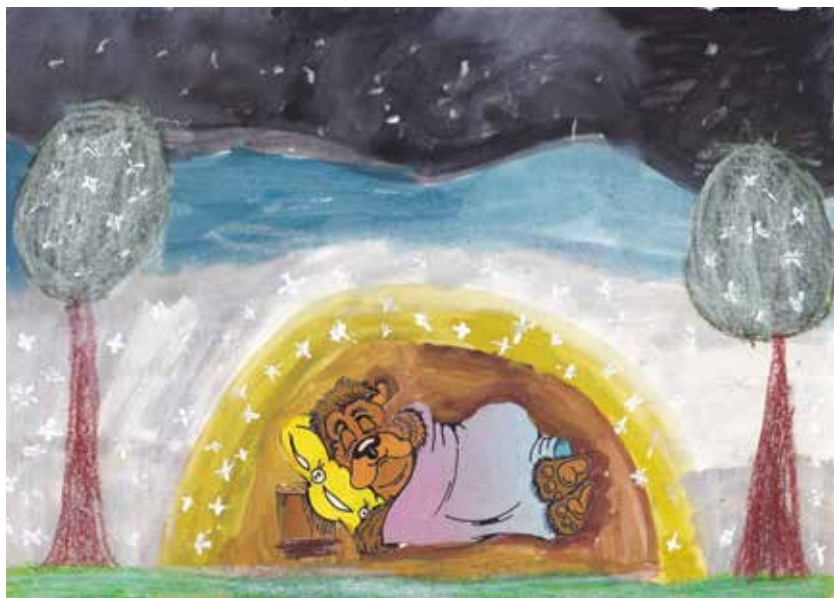
Siežūt otkol sovā mīļajā ceļuojumu muojeņā, es napačiteigi gaidu, kod jov brauksim iz sātu.

“Lyls paļdis, ka atrodot munu Loteiti!”čudnā bolsā soka saimineica.

“Voi mes veļ kod tiksīmēs...?”skaņ puiša bolss. Es sajiutu, ka koč kas nūteik. Ar skaļu “Ņauuu!” es aicynoju saimineicu iz mašynu.

Jiutu, ka muna pazušona ir izmainejuse divu cylvāku dzeivi...

Artis Zvīdriņš, Viļānu vidusskola, 8. kl.

ALMA VĪTOLIŅA, Dravnieku pamatskola

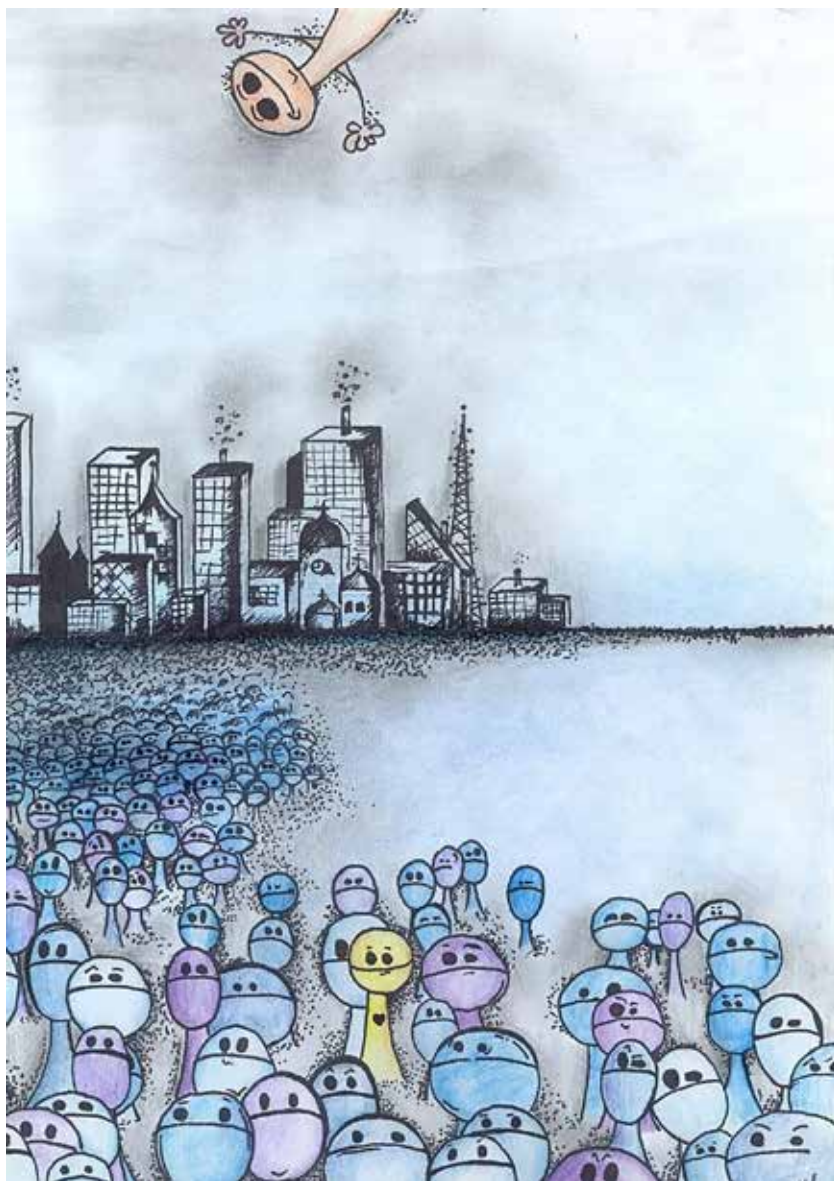
Kai lopsalāns piļsātu izgluobe

Myusu dīnu puosoka

Es pastuosteišu par meitini, kura dzeivoj Smoketownā – dyumu piļsātā. Itū piļsātu tai nūsauce partū, ka ite golvonuos ir vacuos fabrikys: tārauda, papeira ražuošonys ryupneica, atkrytumu dadzynuošonys i vēļ daudz cytu ryupneicu. Škūrstyni kiup i dīnu, i nakti. Gaiiss ite ir nateirs i vysod smird piec dyumu. Cylvāki bāg nu ituos piļsātys, bet cytim, par nalaimi, nav kur braukt. Storp itim ir i Maira ar sovu saimi. Mairys tāvs Viktors struodoj pi papeira ražuošonys – naudeņa juopeļnej. Bet Mairys muote Aina struodoj par puordevieju veikalā. Maira vuicuos Smoketownys vydsškolys trešajā klasē. Školā klasis ir pustukšys, partū ka daudzi jau nūbraukuši paceli. Mairys klasē vuicuos viņ 4 školāni. Vaļdeiba seņ sūleja, ka vacūs vītā ceļs jaunys fabrikys, kas niule ir jau modernuokys, bet tī laiki vēļ nabeja atguojuši.

Kaidu dīnu piec školys vysy guoja iz sātu, bet Maira – iz mežu. Vacuoki jai nikod naļuove it iz mežu vīnai – tuoli. Bet itūreiz jei nikuo nasaceja i nūguoja. Navarēja vaira sovys piļsātys pacist. Maira atsasēde zuolē i dzili ivylka svaigū gaisu. Apleik nadzierdēja šausmeiguos fabriku skanis, mežā beja tik kluss. Bet klusumu puortrauce kaida zvāra sauciņš. Maira pīsatoryka kuojuos i suoce it iz prišku. Skaņa ar kotru sūli palyka stypruoka. Pi vacuo ūzula jei īraudzeja, ka medinīku slozdā tics mozs lopsalāns. Jei pīguoja pi juo i kuorteigi attaiseja slozda zūbus, lai atbreivuoitu lopsalāna depi. Depe beja puoruok stypri īvaiņuota, i zvierenš navarēja paīt. Iz sātu Maira jū pajimt navarēja, jei apsēja depi ar lupateņu, kū atroda natuoli nu vacuo ūzula. Maira meklēja kaidu aleņu vai kryumus, kur lopsalāna nivīns naaiztyktu. Natuoli nu vacuo ūzula Maira atroda aleņu. Jei salaseja lapenis, sataiseja zvierenam meikstu midzeņu i piec tam nūguoja iz sātu.

Pagoja treis godi. Maira jau it sastajā klasē. Meitine vēļ jūprūjom dzeivoj Smoketownā. Piļsātā situaceja ar kotru godu palik švakuoka. Bet kaidu dīnu vyss izamaneja. Mairys dīna suocēs, kai i cytuos dīnuos – sešuos stuņdēs nu reita. Dīna kai dīna. Piec školys meitine atguoja iz sātu i suoce piļdeit sātys aizdavumus. Tod jei izdūmuoja pastaiguot uorā.

KRISTĪNE IVBUĻE, Špoģu vidusskola

Nagaideiti pi sātys styura meitine iraudzeja lopsu. Jei pīguoja pi lopsys, i lopsa jai padeve depi, iz kurys beja radzamyš rātys. Maira atpazyna mozū lopsalānu, kurū jei izgluobe. Niu tei beja lela i gleita lopsa ar kuplu asti. Maira mudri īskrēja sātā, pagiva nu golda dasys gabaleņu i nūnese tū lopsalānam. Jei beiduos, ka vacuoki nūdzeis lopsalāna paceli i jei vaira nikod juo naredzēs. Bet lopsalāns apguoja apleik sātai, izguoja pišsātys īluos. Apleik nabeja gondreiž nivīna cylvāka, vysy beja sovuos sātuos... Lopsa saprota, cik brīsmēigā vītā dzeivoj Maira. Mežā jis navarēja mīreigi gulēt, zynūt, ka juo dzeiveibys gluobieja dzeivoj taidā nateirā vītā. Nu reita lopsalāns pastuosteja par situaceju Smoketownā dažim sovīm draugim, bet tī pastuosteja ari cytim meža īdzeivuojuojim, i tai piec dažu stuņžu par tū zynuoja vysš mežš. Lopsalāns mīreigi gulēja sovā olā, cikom pieški sajuta, ka iz jū kaidš tiemej. Lopsalāns attaiseja acs i iraudzeja vysys meža īdzeivuojuos stuovam pi juo olys.

“Kū jius ite dorot?” breinuojuos lopsa.

“Mums ir plans, kai var izgluobt Smoketownu i tovu cylvāku,” saceja bryunais luocs Redijs.

“Tu ar mums?” vaicuoja zvierbuļš.

“Zynoms,” lopsalāns nūsaceja, “tikai voi varu es īsapazeit ar jiusu planu?”

“Mes gribim aiztaiseit vysys fabrikys,” nūsaceja Redijs.

“Kai jius tū gribit paveikt?” lopsalāns nasaprota.

“Apsarunot ar cylvākim,” saceja jenots.

“Plans brīsmēigs!” palāda skali nūkomeņtēja.

“Tev ir cyts?” puormatūši palāдай vaicuoja Redijs. “Var izveiduoit treis grupys. Pymuo – putyni. Jī veis perekļus škūrstynūs i vysūs caurumūs, taidejaidi salaužūt mehanismus. Ūtrei grupa – lelī zvāri – vylki, luoči, aļni. Jius varēsīt padzeit cylvākus, bet viņ drusku pužejūt, pat nadūmojit tūs īvaiņuoit! Trešo grupa – vysy puorejī. Jiusu aizdavums byus salauzeit vysu puorejū, kas ir ryupneicos.” Dzeivinīki jēmēs pi dorba. Putyni veja perekļus škūrstynūs, vylki skraideja pakaļ cylvākim i pužeja jūs. Luoči lauze vuortus, lai cylvāki navarātu atsagrīzt iz ryupneicom, bet aļni izstumdeja traktoros. Puorejī lauze ryupneicys nu vyda pusis. Bet Maira klausejuos

muzyku sovā ustobā, cikom pieški ustobā īguoja tāvs: “Šausmys! Vysys ryupneicys ir izjauktys, zvāri kai aptrokuši vysu lauž. Maira izskrēja uorā i īraudzeja lopsalānu. Jei pīskrēja praseja: “Kū jius dorot?” Lopsalāns pasavēre meitinei acīs i suoce skrīt, it kai saucūt jū leidza. Maira suoce skrīt jam pakaļ. Meitine īraudzeja, kai zvāri vysu lauž, bet naaizteik cylvāku, it kai raugūt jūs vīnkuorši padzeit. Maira saprota, ka dzeivinīki ir izdūmuojuši izgluobt Smoketownu. Meitine strauji iskrēja sātā: “Dzeivinīki, jī nagrib nikuo švaka, jī gluob itū vītu, jī gluob Smoketownu.”

“Mums ir juobrauc paceli,” nūsaceja Mairys tāvs Viktors. “Bet jī tok nikuo švaka nadora. Parkū juobāg?” satrauktā bolsā vaicuoja Maira. Jī vys tik nūbrauce paceli. Piec puora dīnu jī atsagrīze sātā. Vysys fabrikys beja izjauktys, bet daži cylvāki atsagrīze atpakaļ. “Kū tuoļuok?” vaicuoja Maira. “Tuoļuok myusu kuorta paleidzēt dzeivinīkim,” saceja Mairys muote. Piec puora godu Smoketowna palyka par vīnu nu rezervata vītu deļ dzeivinīku. Smoketownā otkon pasaruodeja kūki i varēja just svaigu, teiru gaisu. Natuoli izcēle jaunu fabriku, kurei vaira napyute dyumu. Cylvāki otkon atsagrīze sātā, bet lopsa kotru vokoru staiguoja pi Mairys gostūs.

Smoketownys centrā beja izcalts pīmineklis, kurā beja radzams, kai kaida meitine gluob lopsalānu nu slozda. Vyss suocēs ar mozu dorbu, bet...

*Samanta Savicka,
Ludzys piļsātys vydškola, 6. kl.*

DENĪZE VALAINE, Aglonas katoļu ģimnāzija, 3. kl.

2023. tēma
“Tu vīnmār lobōks palikt sōc.”
(Naaizmērstule)

Ar “Cyrku” pa dzeivi

Ir taidis kluss i mīreigs Latgalis zīmys vokors babys dzimtajā sātā. Cīši buolgai speid ustobys lampeņa, pi vacuom durovom stuov mozi i lelī voiloki ar mozom i lelom luopem, i natuoli iz meikstuo krāsla grūļoj babys vacais, tūmār, likās, vysa pīdzeivovs kačs. Moza meitine, kas tikkū atguoja nu korstys pierts, ar sovom līpys lopys izmāra rūceņom izsvīda matamū kaulēnu iz vacuos i applucynuotuos kaitys “Cyrks”.

Kaita teiri kai dzeive – nu kaidom pusem vīn napasaver. Suokums irā vīnaidis – nu nulleitis teik sparti pyrmī sūli, tok poša kaitys īma gon vīnmār iraida sovaiduoka. Dažreiz var kūnaviņ svareigu saprast voi izdareit ar pyrmū reizi, i tod var pasalūbtīs, i jau nu trešuo lauceņa aizlēkt iz deveņpadsmytū, a dažreiz juopagaida ilguok, leidz apskaidreiba atnuok, leidz maklātais iraida atrosts, i tod juosaverās, voi vēl var īspēt ar rūni sasnigt vīnpadsmytū lauceņu – tai, prūtams, byus lānuok, nui, vysam sovs laiks.

A tys uotrums vēl nabyutu nikas! Kai soka – lānai, aiztuo puorlīcynuotai i drūšai. A vot kū dareit, ja tu taidis ej mīreigai, nasasteidzīs, i tod “byukš!” – i kaida naviņ rībeiga cyuka iz zyla dieļa pajam i nūlaiž tevi iz leju?! Nu vīnys pusis: nu rauduot gribīs!, a nu cytys: sasamīrynuosimīs – taitod taidis ir bejs tys liktiņš. Varbyut kurnaviņ puoruok vīglai esi tics tam puori, a varbyut beja juoatsagrīžās dēļ tam, lai nūstyprynuotu īpriķš izvuiceitū. Pi tuo vēl ituos nava kaitys beigys – zyla dieļa cyuka *nūlaida, sorkonūs trepu ļovs nūteikti paceļs* (a moš i nā).

Taidi cielīni voi nūbraucīni byus bižai i vysaidi (ar parasonu voi pa mītu iz leju i caur guņš riņči voi nuoves cylvu paliecīni iz augšu) – tei iraida kai namiteiga lobuo i ļaunuo ceīņa. Nikas, ka tys palānynuos kaitu, bet nūteikti padareis tū interesantuoku. Golvonais, lai naapsastuojās, – dēļ tuo, ka tai eistyn kaitys gols nabyus sasnīdzams. Tys, ka tu nastuovi iz vītys, a meklej variantus, kai tikt iz prišķu, jau tyvynoj sevis poša īveicei, koč nū pīktuos, a koč nu symtuos reizes, bet tai ***tu vīnmār lobuoks palikt suoc!***

Ir otkon taidis kluss i mīreigs Latgalis zīmys vokors babys dzymtajā sātā. Ustobā taipat buolgai speid cyta ustobys lampeņa, pi vacuum durovom stuov cyti voiloki ar cytom luopem, vīneigi kača vairs navā... Meitine, kuruos vaira i nanūsauksi par meitini, gaida sovu unuceiti nu korstys pierts i krampjainom steigru rūkom svīž matamū kauļu iz tuos pošys vacuos, applucynuotuos kaitys “Cyrks”...

Kas zyna, moš tys ir juos pādejais svīdiņš, dēļ tuo ka juos *kaitys* gols vairs navā tuoli..

Unuceits...?

Lāsma Jurkāne, Riebiņu vidusskola, 11. kl.

Nu reita

...Aiz lūga puteņoj snīgi nu reita,
iz golda stuov tikkūt aizdagta svece,
es sovuos lilleigajuos zečubiksēs
jiutūs kai mamys apskuovīņūs teita.

Lānā sūlī es eju iz kukneiti,
kur iz golda stuov ūlu pontuogs,
mama maņ satyn cīšu bizeiti,
a es... pajamu ozūtī spuori Tisju
i dzedam ar babu pi rūkys dūdūs iz Misi.

Tik moza, opolim, sorkonim byudenim,
kai saulis bārns – vosorraibumim kluota,
es siežu i cīš' uzmaneigai klausūs,
kai dzeds pūlyskai lyudzās maņ suonim...

Zīmys garī vokori puorīt,
mamys klumbuos jau pynā sporā zīd pučis,
es jau bizis niu pynu sev poša,
a spuoreite Tisja... man leidza vairs naiť.

Pyrmais eksamens,
pādejuo školys dīna,
golvā bierneibys smarža,
dūmys par nuokūtni i – priškā gars ceļš.

Es stuovu bruņčūs agri nu reita,
kuojuos kaprona zečubiksis,
bet... vēļ jūprūjom i myužu myužūs (Amen),
jiutūs kai mamys apskuovīņūs teita.

Evija Bergmane – Sprūdža, Riebiņu vidusskola, 12. kl.

Gaisma īplyust cylvākā

Kai olūta yudiņteņš tu skaidruoks palic,
Vairs golvu nūkuortu tu nastaigoj pa dzeivi.
I suoc redziet pošu mozeņū putnu,
Kas viers golvys tev dzīsmēņu dzīd.

Tu acs attais – gaisma dvieselī plyust,
I kaidis lobs vuords vairs nasabeist tevis.
Tu sovam paziņam sauc: “Lobu vokoru!” –
Jis tevī vairs ryugtuma naredz.

Es kluotyn tev pīēju nagaideitai,
Radzu – sirds speid nu škeistuma teira.
Pots valns tev apkuort dreiz apīt,
Beistās nu taida meiluma.

Verūs, otkol biedeigi pa dzeivi tu staigoj –
Mugorā tev dyura kaidis nūdeveigi.
Vyss spūžais, kas tevī myrgova liksmi,
Nažieleig izmontuots, svešam lobumam ticis.

Ai, kai paleigu snīgt tevīm varu?
Redziet tevī prika zīdu vairs navaru.
Tik atbaļsteit tevī i padūmu saceit:
“Tu lobuoks palikt suoc, naapsastuoj!”

*Annija Leikuma,
Aglonas Katoļu ģimnāzija, 9. kl.*

LAURA DZALBE, Aulejas Pamatskola

Kaida vierteiba ir naudai?

Daudzus jo daudzus godu symtus atpakaļ dzeivēja kaidis stypri montkōreigs kungs, jam beja daudz naudas, bet tērēt tū jis nadūmōja. Naudas beja tik daudz, ka nōcēs kungam izrakt mīlzeigu dūbi zemē, sagōzt tur naudu. Jā, reizem kungs kaut kū drusku no sovas naudas dūbes izjēme un tērēja naudu tik sev, sovom īgrybom. Tai jis dzeivēja, leidz...

Kaidā snīgainā zīmas vokorā pi kunga mōjas durovom kaidis pīklauvieja. Saiminīks nagrybeigi izarause nu syltō deča apskōvīnim, attaiseja durovas... Tur stōvieja sierma vecineite. Jai kōjōs beja sandales, mugorā izdils plōns, apsnidzis kažuceņš, bet golvā – plōns skusteņš. Siermō vecineite īzarunōja: “Dieleņ, īlaid mani apsaīldeitīs! Taidā viejputnī ceļu eimūt, asu pagolam pīkususe. Jo es varātu kaut dažus eiskus breiteņus pi gunteņas pazasiļdeit, man otkon rostūs spāks īt tōļōk.” Bet monkōreigajam kungam cyta cylvāka sōpes voi gryuteibas beja piļņeigi vīnaldzeigas. Jam beja svareigs tikai jis pats. Un kungs dusmeigai šņōce: “Ej prūjom, vecine! Kur tys radzāts, ka es sovā sātā laistu klaidūņus siļdeitīs, da vēļ ar sovu uguns syltumu daleitūs! Glupō vecine! Ej, kur gōjuse! Losīs prūm! Un mudrōk!” Tū pasacejis, kungs izgryude vecineiti pōri sliksņam ōrā un aizcierta durovas. Niceigai smīneidams, kungs pazagrīze prūm nu durovom, lai mudrōk otkon īzateitu sovā syltajā deči, bet... Kungs naticēja sovom acim! Vecineite stōvieja jam priksā ustobas vydā.

“Tu nāapsažālōji par vacu, pīkusušu vecineiti. Tu naiļaidi mani sovā sātā iz dažim breitenim. Tevī nav ni piliņa žālsirdeibas. Par tū tagad tu samoksōsi. Tu īzamōceisi, kas ir daleišonōs spāks,” vecineite saceja sovaīdā bolsā. Tū pasacejuse, vecineite pagaisa. Saiminīks stōvieja kai ar maisu pa golvu dabōjis. Tod jis nūsprīde, ka tys vyss ir jō glupais sapyns pus nūmūdā, pus snaudā. Un kungs aizgōja gulēt, bet reitā...

Reitā kungs pazamūda meža vydā, pavysam svešā vītā. Montkōreigais kungs nasaprota, kai jis te nūklivis. Un tod vēļ pazarōdeja treis mednīki, kuri prīceigai smējēs: “Ha-ha-ha! Re, kas myusem par mediejumu trōpiejōs!” Vīns nu mednīkim sakēre kungu

un vede sev leidza, pōreji mednīki pīzavēre, lai kungs naaizbāg. Dreizi jī vysī īgōja sovaīdā piļsātā, kur mōjas beja nu sudroba, lūgu rūtis – nu vara. Laternas, beņči, roti – vyss beja nu zalta. Mednīki ar kungu pīgōja pi kaidas zalta muižas. Sīnas, durovas, jumts – vyss beja nu zalta. Kod īgōja īkšā – tur ari vyss beja nu zalta: greidas, sīnas, lukturi. Aiz golda sēdēja muižnīks, jō tārps beja darynōts nu satīna, zeida, leptom kažūkōdom. Vīns nu mednīkim saceja: “Redzit, kungs, kaidu mediejamu mes atrodom mežā! Jis varātu nūdereit par kolpu voi zyrgu puisī.” Muižnīks ilgī skatejōs uz atvastū cylvāku. Un tod lānom saceja: “Hm, njā... Izaver taidis vōrgs un slōbs. Bet gon jau kaut kur nūderēs. Vedit jū iz pogrobu.”

Montkōreīgais kungs tū vysu klausejōs īplāstom acīm. Kai? Voi tod nivīns naprasēs jō dūmas? Naprasēs, voi jys pīkreit? Pret jū izaturieja kai pret pīrkšmatu, kai pret navierteigu montu. “Nā, nā! Jius nadreikstot ar mani tai izareikōt! Asu bogots! Maņ sātā stypri daudz naudas, es varu jiusim vysu atdūd, tik atlaidit mani!” kungs nūkryta ceļūs un klīdze. Muižnīks sōka smītīs kai troks: “Nauda myusim nav nu svora. Tagad vierteiba ir cytom lītom.” Montkōreīgais kungs sōka raudōt, muižnīks saceja: “Vedit itū glupū iz cītumu, lai jis tī sazajiusmynojās par tū, cik daudz jam sātā naudas.” Diveji mednīki pacēle kungu un aizvede uz cītumu. Vīns nu mednīkim saceja: “Nu kū, dūmōji, ka ar naudu vari nūpierkt breiveibu? Na vīnmār vyss byus pa tovam prōtam. Byus daudz nūtykumu, kurūs tev nabyus nikaidas teikšonas, nabyus nikaida svora tovai naudai. Myusu piļsātā daudzim nav izvēles īspieju, kai liktiņa kauleni kreit, tai ari vyss nūteik.” Kod mednīki aizgōja, kungs palyka vīns tymsā, drāgnā cītuma kamerā zam zemes. Pagōja kaidis laiks, kungs aizmyga, kaut dūmōja, ka naspēs gulēt. Jis taču naredzēja nikō nu apkōrtejōs pasaules. Jis beja nūsaļs, skumu pōrjymts un bez breiveibas.

Kungs pieški uzatryuka. Kas? Kai? Jis beja sātā. Sovā gultā. Soltu svīdru klōts. Beja reits, saule īspeīdieja jam acīs. Kungs sōka raudōt. Jā, jis izjuta lelu atvīglōjumu, ka vyss ir bejs tikai mūrģs. Kungs īgōdōja mednīku un muižkunga saceitū. Mūrģs... Tūmār kaut kas montkōreīgō kunga sirdī beja mainejīs. Vysu sakrōtū naudu jis atdeve labdareibai:

bōriņu nomim, nabogu mōjom. Piec trokō mūrġa kungs saprota, ka nauda vīnkōrši kai nauda ir tikai papeirs un metals. Bet kai īspieja... kaidam tei ir dzeiveiba, kaidam – reiks, kai uzlobōt dzeives situaceju, maineit apstōkļus. Tai, lai nivīnam nav jōpalik tymsā, dryumā, soltā pogrobā, naradzūt apkōrteju pasauli.

Turpmōk kungs vairs nabeja monkōreigais kungs, bet cylvāks, kurš mōk paleidzēt. Reiz jis pat saklauseja, kai dzērvēs, iz dīnvydim skrīdamas, sauce: “Krū – krū! Tu aizvīn lobōks palīc! Krū!”

P.S. Varbyut myusūs kotrā reiz bejuse kaida daļa nu monkōreigō kunga, un jō sapratne par atbolsta svoru myusim ik pa laikam sakustynoj prōtu un sirdi. Un mes mōkom daleitīs ar tū, kas myusim ir. Mes dolomēs ar sovas zemes cylvākim. Mes cenšamēs snēgt paleidzeibu ukrainim, lai jim nav jōdzeivoj tymsā, soltumā un terora važōs īslāgtim.

*Diāna Dimzule, Rykovas jaunūs literatu
kūpa “Dzejas garša”, 10. kl.*

Lelais, syltais apskōvīns

Reiz kaidā vītā dzeivōja kaidis puika. Jis beja ļūti populārs. Jam kotru dīnu nōce mīlesteibas viestules, jam tyka syuteitas soldumu paceņas un konfekšu kastes. Jam vīnmār apkōrt beja daudz cylvāku. Un puikam na stypri patyka tai vītā atsarast, jo vysi, kas beja apkōrt, ik pa laikam centēs puiku apskaut, bet jam tys brīsmēigi napatyka, jo jam beja bailes pīzaskart cytim cylvākim. Tys beja dēļ tam, ka bierneibā jis beja dzeivōjis pilņeigi vīns. Jam nivīna nabeja. Tikai bīza, solta mygla rōpōja puikam ap kōjom.

Kaidu dīnu blokus mōjā apsamete meitine, kurai beja tikpat godu, cik puikam, kurš beidōs nu apskōvīnim. Ji vēļ nabeja īraudzejuši, ka dzeivoj

vīns ūtram blokus. Deļ tam leidz nūtykuma rysynōjumam vēļ ir kaidš laiks!

Reiz puika, kurš beidōs nu apskōvīnim, izgōja pastaigōtīs. Piec kaida breiža jis īraudzeja, ka eisti banditi jam skrīn pakaļ. Tim banditīm stypri skaude, ka puika ir ļūti populārs. Puika tai bāga, ka uzskrēje viersum kaimiņu meitinei, obei izagōze grōvī. Banditi jūs napamaneja un aizskrēje tōļok. Bet puika un meitine aizgōja kotrs uz savu pusi. Aizgōja, bet ... Jī dūmōja par sovaidū sazatikšonūs, jī dūmōja vīns par ūtru. Jī meklēje ziņas vīns par ūtru.

GUNTIS STRODS, Galēnu pamatskola

Kaidu vokoru meitine izgōja ōrā pazastaigōt, blokus mōjas gaišajā lūgā jei īraudzeja puiku, ar kuru sazaskrēje un īkryta grovī. Meitine sōka mest seikus akmisteņus puikam lūgā, komer jis sadzierdieja, pazaskateja pa lūgu un īraudzeja meitini.

Puika izgōja ōrā, jī ar meitini ilgi staigōja un runōjōs, runōjōs, leidz puika izstōsteja sovas bailes nu apskōvīnim. Izstōsteja vysu sovu mygļas vōlūs sateitū bierneibu. Un tod, kod puika beja variejis kaidam uzaticēt, bailes nu jō plyuda prūjom kai pavasara polu iudini. Pamozom, pa vīnam sūleišam puika sajuta, ka pīzaskart ūtram cylvākam – tys ir dōvynōt daļu no sovas mīlesteibas un sajimt pretim ūtra cylvāka mīlesteibas syltumu. Reiz pīnōce dīna, kod puika uzadrūšynōja sajust eistū apskōvīni – tu lelū, syltū sirds patīseibas apskōvīni.

Dainuvīte Garjonova, Rykovas jaunūs literatu kūpa “Dzejas garša”, 8. kl.

Cyta nūslāpumi – svāta līta

Reiz sen senejūs laikūs... Oi, byusem atklōti! Nabeja tys tik sen – kaidā skūlā dzeivōja Jōneits – pļōpu kule. Tikleidz kaidš jam izstōsteja koč mozōkū nūslāpumu, Jōneits tyuleņ skatejōš, kam varātu izstōsteit. Nivīns nūslāpums Jōneitī nazaturieja. Var saceit – Jōneišam beja nūslāpumu nasatureišonas slimeiba.

Kaidā dīnā divi Jōneiša draugi izstōsteja vīnu nūslāpumu jam. Jī nazynōja, ka Jōneits dareis lelu cyuceibu. Jis draugu nūslāpumu iraksteja skūlas kūpejā whatapp. Ūtrā dīnā skūlā Jōņa – pļōpu kules draugi navarieja saprast, kas par jūku: kur jī it, vysur skūlas bārni rōda uz jīm ar pierstim un smejās. Tys beja gondreiž vysu dīnu, leidz kaida meitine atklōja puikom smīklu pamatu. Obi draugi beja stypri sadusmōti, biedeigi. Jī beja sōpynōti.

Piec nalela laika Jōneits sovīm draugim izstōsteja, ka jam pateik Anneņa. Ka jis dūmoj, kai romantiskōk atsazeit meitinei simpatejōš. Draugi pījēme lāmumu – jī atklōš Jōneiša nūslāpumu citim, kai jis beja atklōjis jūs nūslāpumu. Tai ari izdareja. Vysai skūlai beja smīkli, bet Anneņa, prūtams, Jōneišam “īdeve skalini”. Tod gon puika tai pōrdzeivōja, ka laiku pat uz skūlu nagribēje it. Sapņūs jū mūcieja troki mūrģi. Leidz kaidā reitā Jōneits pādejā sapynā iraudzeja, cik ļauni jis ir darejis, aizmierstūt par tū, ka sveši nūslāpumi ir svāta līta. Nūslāpumam jōpalik pi tō, kam tys uzticeits. Sovaižōk var pošam švakōk byut.

I zinit, nu tō reita Jōneits vairs nav Jōneits – pļōpu kule. Jis ir Jōņš, kuram var uzaticēt. Un tys ir tik svareigi... Tev tok ari ir svareigi, lai tu vari vysmoz vīnam cylvākam uzticeit sovas bādas un prikus?

*Inga Strogonova, Rykovas jaunūs literatu
kūpa “Dzejas garša”, 8. kl.*

Saturs

Naaizmērstule (eistajā vuordā Rozālija Tabine) (1890 – 1965)	3	Ar gaišu cereibu sirdī!	32
Naaizmērstules pīmiņai	4	Dzeivoj ar pīku!	33
Viestule Rozalejai Tabinei.....	5	Ceļš uz ticeibu	34
2015. tēma “Muns spūžais gaismas stors”	7	Trepis	35
Sapnis par Latgolu	8	Dzymtōs ōris	36
Muna gimine	10	Tev izadūsīs!	36
Muns lobuokais draugs	11	Pasaceļ spuornūs.....	38
Muni četri dzeivis celi	12	2021. tēma “Ā-ā, tu beji tei drūšō laimes maklātōja?”	39
Muns spūžis...G...	14	Meklejt laimes atslēdzeņu.....	40
Porosts stuosts	15	Es gōju meklēt sovu mozū laimi – zīmu!.....	41
Ticeiba – muna gluobieja.....	17	Jā, es beju.....	43
Atminis...	19	Drūšo laimes maklātuoja.....	44
2019. tēma “Tu manis navaicoj, vai mīloju tāvu svīdrim laisteitū zemi. Vai mīloju skaneigu mežu, zeļteitus teirumus, pučem izrūtōtas pļovas, zemes acs- azarus... Es latvīte asu!”	21	Stōsts par munu laimi.	45
Muna zemiete	22	Laimes maklātuoja.....	49
Es latvīte asu!	22	2022. tēma “Lobi dorbi var byut leli un mozi”	51
Es latvīte asu!	23	Nadzen Dīvu mežā!	52
As latvīte asmu i myužam paļikšu!	24	Darbeiguo gimineite.....	53
As latvīte asu.....	26	Riskejt, dorūt un meļojūt... ..	54
2020. tēma “Jam ērgļa spōrnus un skrīn augši...”	27	Kai lopsalāns piļsātu izgluobe.....	57
Vysleluokuo sirds	28	2023. tēma “Tu vīnmār lobōks palikt sōc.”	61
Muni spuorni.....	29	Ar “Cyrku” pa dzeivi	62
Atrast pošam sevi un tevi.....	30	Nu reita.....	63
		Gaisma iplyust cylvākā.....	64
		Kaida vierteiba ir naudai?	66
		Lelais, syltais apskōvīns.....	68
		Cyta nūslāpumi – svāta līta.....	70

